

BIAŁKOPODLASKA IZBA GOSPODARCZA

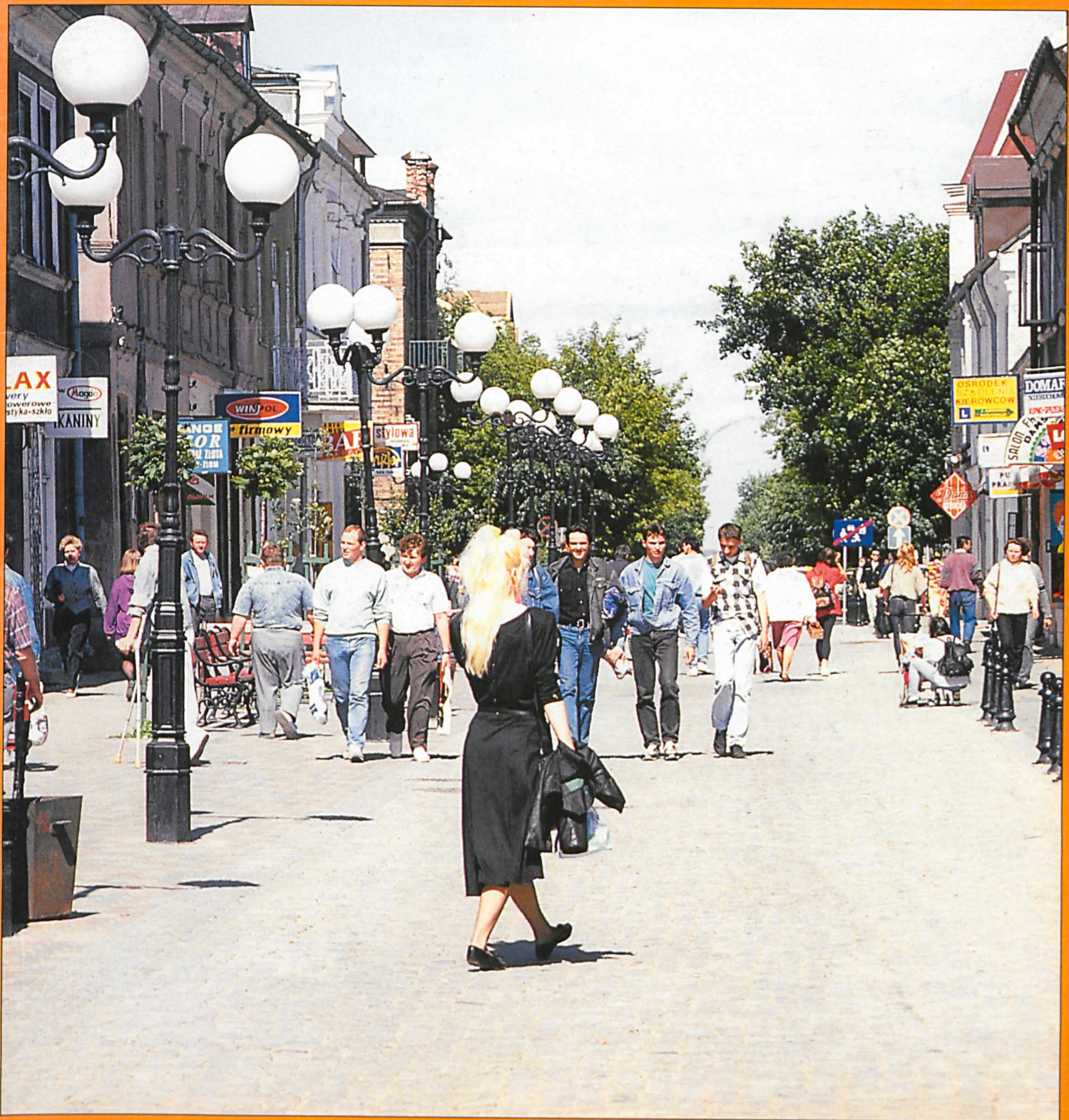
AKTUALNOŚCI

MAGAZYN SAMORZĄDU GOSPODARCZEGO

BIAŁA PODLASKA

NR 4-5(12-13)

KWIECIEŃ - MAJ 1995

IMPULS[®] dla Twoich pieniędzy

zyskiem w Twoich rękach

IMPULS

to najszybszy elektroniczny system przekazu pieniędzy w największej w kraju sieci 48 oddziałów PBI S.A.

Błyskawiczne operacje bez dodatkowych opłat.

IMPULS

- to dostęp do szerokiej oferty PBI S.A.:

RACHUNEK BIEŻĄCY

- z oprocentowaniem od 8 do 12% i miesięczną kapitalizacją. Stopę odsetek możesz negocjować.

KRÓTKOTERMINOWE LOKATY NEGOCJOWALNE

Oprocentowanie i okres uzgadniamy z Tobą.

PEŁNA OBSŁUGA TRANSAKCYJ HANDLU ZAGRANICZNEGO

- możliwość indywidualnych negocjacji kursów walutowych
- rozliczenia SWIFT
- operacje dokumentowe, inkaso i akredytywa

KREDYTY

- atrakcyjne oprocentowanie - już od 32%

OFERTA DLA TWOICH PRACOWNIKÓW

- kredyty konsumpcyjne
- prowadzenie ROR
- kredyty na zakup samochodów

Pracujemy razem z Tobą

POLSKI BANK INWESTYCYJNY
SPÓŁKA AKCYJNA

Oddział w Białej Podlaskiej:
ul. Brzeska 21, 21-500 Biała Podlaska, tel. (0 57) 434-521, fax 443-174

Nasz właściciel - NBP - to gwarancja Twojego bezpieczeństwa.

W numerze:

- Z ostatniej chwili, 4*
- Rozmowa z Mieczysławem Burdzickim, przewodniczącym Rady Miasta Białej Podlaskiej, 4, 5*
- Z irlandzkiej perspektywy, 6, 7*
- Stan szkolnictwa zawodowego, 8, 10*
- Przyszłość przed ZSE, 9*
- Mit „dzikiego kapitalizmu”, 11*
- Wyższe podatki i co dalej..., 12*
- Zamówienia publiczne, 13*
- Opinia KIG, 14, 15*
- Sądownictwo polubowne, 16*
- Polityka transportowa RP, 17*
- Strategia i marketing, 18, 19*
- Dyrektor w firmie prywatnej, 20, 21*
- Podlaskie fundacje, 22*
- Roskosz, 23*
- Oferta KIG, 24*
- Reguły targowe, 25*
- Targi w czerwcu, 26*

AKTUALNOŚCI

MAGAZYN SAMORZĄDU GOSPODARCZEGO

Periodyk wydawany nakładem
Białkopodlaskiej Izby Gospodarczej,
ul. Sidorska 95/97 tel/fax 43 75 07
Skład i łamanie komputerowe:
KWADRAT Biała Podlaska ul. Pocztowa 2
telfax 43 49 72,
Druk okładki: **Sprint Eurosei**
ul. Mireckiego 55, Siedlce.
Druk środka : **a-tronic**, Biała Podlaska
ul. Ks. Wilekiego, tel. 43-65-15
Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń.
Zastrzegamy sobie prawo skracania i adiustacji tekstów oraz zmian ich tytułów.

Ceny ogłoszeń i reklam:
Okładka:
str. 2 i 3 (kolor) 1/2 kolumny-6 mln
cała kolumna - 12 mln,
str. - 4 cała kolumna - 15 mln,
1/2 kolumny - 7,5
Strony redakcyjne 10 tys. zł za 1 cm kw.

• Leasing • Leasing •

"LTL" Sp. z o.o. W Lublinie
ul. Braci Wieniawskich 5, 20-843 Lublin
tel. (0-81) 71-68-06
tel./fax (0-81) 71-06-88

Zapraszamy do naszej Agencji przy:

Proponujemy Państwu Leasing:

- ❖ *środków transportu*
- ❖ *komputerów, wyposażenia*
- ❖ *maszyn i urządzeń*
- ❖ *linii technologicznych*

**Pierwszym Komercyjnym
Banku S.A.
O. w Białej Podlaskiej**

ul. Prosta 10
tel. (057) 43-11-31
fax (057) 43-93-39

Wizyta Misji Gospodarczej z Niemiec

W dniach 22-26 maja 1995 roku na zaproszenie Białskopodlaskiej Izby Gospodarczej w Białej Podlaskiej gościła Gospodarcza Misja z Niemiec. W skład Misji weszli przedstawiciele następujących firm i instytucji:

Dr Warth - *Euregio Team GmbH*, **Göhler** - *Euregio Team GmbH*, **Prof. Trauer** - *UBW Unternehmensberatung*, **Bernhardt** - *Deutsche Gesellschaft*, **Dolmetscher**, **Dr Schubert** - *Wirtschaftsforschung GmbH*, **Dr Frey** - *Deutsche Gesellschaft*, **Goldberg** - *Industrie-und Handelskammer Leipzig*, **Dr Peter Scharnhorst** - *MBM Metallbau Dresden GmbH*, **Trolle** - *Sachsen Consult Poznań Niederlassung Leipzig*, **Thomas** - *Niederschlesische Oberlausirzkrkreis landratsamt Wirtschaftsförderung Grenzregion Oder/Neiße*, **Resag** - *Landratsamt Görlitz*, **Miller** - *Lonquet International Spedition Lübeck*, **Stefan Preiß** - *Verband Sächsisches Bildungsinstitute Leipzig*

Podczas pobytu Misji odbyło się szereg spotkań i rozmów z przedstawicielami przedsiębiorstw oraz władz i instytucji naszego regionu. W drugi dzień pobytu, w siedzibie Fundacji Rozwoju Regionu odbyły się spotkania dotyczące omówienia specyfiki regionu pod kątem inwestycji zagranicznych. Podkreślono mocne strony naszego województwa oraz korzyści wynikające z inwestowania w województwie białskopodlaskim. Rozmawiano również o propozycjach współpracy między firmami niemieckimi a przedsiębiorstwami naszego regionu, oraz o problemach związanych z tworzeniem przedsiębiorstw z udziałem obcego kapitału.

Kolejny dzień wizyty poświęcony był sprawom inwestowania w Strefie Wolnościowej w Małaszewiczach oraz zagadnieniom związanym z handlem, przeladunkiem i transportem. W spotkaniu uczestniczył przedstawiciel Ministerstwa Transportu i Gospodarki Morskiej. Program obejmował również wizytę w firmach: Pol-Kres, Stadnina Koni w Janowie Podlaskim.

(x)

Reprezentacja Społecznych Interesów

ROZMOWA Z MIECZYŚLAWEM BURDZICKIM, PRZEWODNICZĄCYM RADY MIASTA W BIAŁEJ PODLASKIEJ

** Po raz drugi sprawuje Pan mandat radnego. Jakie dostrzega Pan zmiany w stylu pracy poprzedniej i obecnej Rady Miasta ?*

– Radni poprzedniego samorządu, wybranego po raz pierwszy demokratycznie, nie mieli wprawy w kierowaniu organizmem miejskim. Samorządności uczyli się więc powoli, nabierając coraz większych doświadczeń. Obecna rada jest już bogatsza o doświadczenia poprzedników. Cechuje ją za to duże różnicowanie polityczne, dające o sobie znać przy podejmowaniu różnych decyzji. Radni pozostający w opozycji do SLD i PSL postępują w sposób nie zawsze dla mnie zrozumiały. Na tym tle poprzednia rada była bardziej skonolidowana. Przeważająca część jej członków reprezentowała Komitety Obywatelskie związane z „Solidarnością”. Jedność poglądów pozwalała na szybsze i łatwiejsze podejmowanie decyzji. Dodać wypada, że obecna rada kontynuuje przedsięwzięcia inwestycyjne swojej poprzedniczki. Ma ona jednak nieco inne spojrzenie na temat rozwiązań modelowych, zwłaszcza w gospodarce komunalnej.

** Pomówmy zatem o priorytetach. Jakie zagadnienia są Pańskim zdaniem szczególnie ważne ?*

– Rada widzi pilną konieczność poprawy systemu komunikacyjnego w mieście. Obecny powoduje zamęt – prowadzący do gigantycznego korka. Złożyło się na to kilka przyczyn: wyłączenie z ruchu części ul. Brzeskiej, rozpoczęcie modernizacji Placu Wolności oraz modernizacji ul. Narutowicza, która w niedalekiej przyszłości ma być główną arterią komunikacyjną Białej Podlaskiej. Modernizacja nie została jeszcze wykonana bynajmniej nie z powodu opieszłości samorządu, lecz ze względu na trudności z pozyskaniem części terenów prywatnych. Myślę, że w tym roku uda się wykonać następny odcinek drogi (od ul. Kraszewskiego do ul. Jatkowej). Inwestycja musi być ukończona szybko, aby odciążyć z ruchu kołowego Plac Wolności. Drugą, istotną dla ruchu w mieście arterią ma być ul. Siłnicka. Otrzymała ona już uzbrojenie techniczne i po stworzeniu solidnej nawierzchni będzie mogła odciążyć ul. Terebelską w łączności os. Jagiellońskiego z Centrum miasta. Zależy nam też na zakończeniu przebudowy ul. Żelaznej z mostem na Krznie. Odcinek ten odciąży poważnie Aleję Tyśiąclecia.

Drugą obok komunikacji ważną kwestią komunalną jest przejęcie od resortu oświaty szkół podstawowych. Nie wiem, czy uda się przejąć je z

początkiem przyszłego roku. Sprawa pozostawia wiele niejasności. Nie znamy bowiem wielkości subwencji rządowej na oświatę. Według naszych wyliczeń, gdyby samorząd przejął szkoły podstawowe w ub. roku musiałby do nich dołożyć ok. 14 mld st. złotych. W budżecie minionego roku przedszkola i żłobki „pochłonęły” jedną czwartą część całości środków (ok. 30 mld st. złotych). Jeśli przejmemy szkoły może okazać się, że 70 proc. budżetu miasta trzeba przeznaczyć na utrzymanie oświaty. Rodzi się wtedy pytanie z czego zrezygnować lub jak zdobyć dodatkowe pieniądze.

*** Ciekaw jestem, jak zamierzacie rozwiązać ten dylemat.**

– Można podnieść podatki, ustalając maksymalne stawki, tylko kto je wytrzyma. W pewnym momencie społeczeństwo niezadowolone polityką rady może wywieźć jej członków na taczkach. Moim zdaniem dochody budżetowe Białej Podlaskiej są maksymalnie wyśrubowane, dalsze drenowanie kieszeni podatnika nie powinno wchodzić w rachubę.

*** Objawów społecznego niezadowolenia może być więcej. Kontrowersje budzi nowa polityka czynszowa.**

– Rzeczywiście toczą się spory, czy rada ustaliła właściwą stawkę czynszową (64 grosze za 1 mkw. powierzchni). Jeśli lokatorzy płacili poprzednio trzy razy mniej, to mogą poczuć się niezadowoleni, na szczęście istnieje możliwość dopłat do czynszów. Nasza decyzja podyktowana była po-

trezbami miasta. Budżet jest za mały, aby wydzielić z niego dodatkowe kwoty na remonty mieszkań tudzież budowę nowych. Tymczasem miasto musi znaleźć środki na lokale, do których przekwaterowywać się będzie osoby nie płacące czynszu. Dopiero po pierwszym półroczu podsumujemy efekty nowej polityki czynszowej. Niewątpliwie dotknie ona osoby samotne zajmujące duże lokale, bo nie mają one możliwości otrzymania dopłaty. Podwyżki czynszów nie odbiją się negatywnie na ludziach najmniej uposażonych. Trzeba pamiętać, że wyższe stawki opłat za lokale to dodatkowe pieniądze do budżetu miasta, a dla państwa konieczność dofinansowania najuboższych.

*** Wspomniał Pan o budowie nowych lokali. Czy miasto stać będzie na budowę takich domów, jak ten przy ul. Warszawskiej 4 ?**

– Uważam, że budować trzeba. Choćby po to, by za sprzedane w drodze przetargu lokale mieć środki na następne inwestycje. Budynek przy ul. Warszawskiej 4 wykonany został w miarę szybko, starannie i estetycznie.

Można mieć uwagi do sposobu jego zagospodarowania. Powierzenie budynku spółdzielni mieszkaniowej uważam za błędną decyzję. Miasta nie stać bowiem na takie „prezenty”, tym bardziej, że spłaty miały być rozłożone na 15 lat. Uważam, że spółdzielnie mieszkaniowe mogą budować, ale z własnych środków. Miasto może im pomóc w pozyskaniu terenu i jego uzbrojeniu technicznym.

*** Nie odnosi Pan wrażenia, że w obecnej kadencji decydujące słowo w wielu decyzjach należy do Zarządu Miasta ?**

– Nie mam takiego wrażenia, bo rada i zarząd stanowią jeden organizm. Są od siebie zależne. Wszak to zarząd przygotowuje pewne rozwiązania modelowe i przedstawia je do zatwierdzenia radnym. Sam też musi to potem realizować. Obecny zarząd pracuje dosyć aktywnie i dlatego może go bardziej widać w mieście od poprzednika.

*** Czego życzyłby Pan sobie jako przewodniczący Rady Miasta ?**

– Marzy mi się jedność rady w rozumieniu celów miasta. To dobrze, że w wielu kwestiach zdania radnych są podzielone. Burzliwe dyskusje na sesjach pozwalają wybrać najlepszy wariant uchwały. Sądzę jednak, że gros dyskusji i sporów powinno odbywać się w komisjach problemowych. Tam istnieje możliwość prezentowania różnorodnych zdań i opinii, wypracowania wniosków. Chciałbym, aby radni dokładniej czytali dostarczane im przed sesjami materiały. Gwarantuje to bowiem sprawniejszy przebieg obrad. Chciałbym też, aby społeczność miasta postrzegała radnych jako prawdziwych reprezentantów swoich interesów. Zależy nam wszystkim na dynamicznym rozwoju miasta, które wciąż jeszcze boryka się z wieloma mankamentami i bolączkami.

*** Dziękuję Panu za rozmowę.**

Rozmawiał:
Stefan Mazurek

Izby w świecie

W miarę jak krzepną organizacje samorządu gospodarczego w Polsce rozpoczyna się proces nawiązywania współpracy między izbami gospodarczymi z innych Państw. Czynione są porównania, na ile to co robimy w ramach działalności izbowej zgodne jest ze standartami międzynarodowymi. W ramach tego procesu Krajowa Izba Gospodarcza zrzeszająca polskie regionalne izby gospodarcze zaproponowały BPIG zaproszenie do Białej Podlaskiej przedstawiciela Irlandzkiej Izby Gospodarczej.

I tak w dniach 10 - 14 kwietnia gościem Białkopodlaskiej Izby Gospodarczej był Paul Skehan - Dyrektor Wykonawczy Irlandzkiej Izby Gospodarczej w Dublinie. Celem wizyty było poznanie warunków w jakich tworzony jest samorząd gospodarczy w Polsce oraz rozeznanie możliwości współpracy między firmami oraz izbami gospodarczymi naszych krajów.

Poproszony o scharakteryzowanie swoich spostrzeżeń Paul Skehan nie ukrywał „iż jest zadowolony z

pobytu w Białej”. Wiele rozmów, które przeprowadził z przedstawicielami władz lokalnych oraz dyrektorami firm, bardzo dokładny wgląd w pracę BPIG pozwoliło mu tak ocenić sytuację. „W Irlandii najstarsze izby istnieją już 200 lat, ruch Izbowy ma więc

USA, Kanadzie przynależność do izb ma charakter dobrowolny. W Niemczech, Francji, Włoszech, Hiszpanii przynależność do izb jest obowiązkowa. Oznacza to, że w Irlandii podobnie jak w Polsce - również w Białej Podlaskiej - izby muszą ciężko pracować

Z irlandzkiej perspektywy

PAUL SKEHAN
DYREKTOR WYKONAWCZY
IRLANDZKIEJ IZBY GOSPODARCZEJ
W DUBLINIE

długą tradycję. Obecnie działają 62 Izby, które w przeciwieństwie do polskich nie mają charakteru regionalnego lecz powiązane są z ośrodkami miejskimi. Proces tworzenia izb nie jest zamknięty, w dalszym ciągu z inicjatywy przedsiębiorców tworzone są Izby w mniejszych ośrodkach. Niektóre tak jak BPIG mają dopiero 5 lat. W Irlandii podobnie jak w Portugalii, Belgii, krajach skandynawskich,

wać by zdobyć środki na działalność statutową. Cele działania naszych Izb są podobne - chodzi głównie o promocję członków. Jest to realizowane poprzez reprezentowanie członków wobec organów władzy oraz w formie świadczenia usług na rzecz zrzeszonych podmiotów gospodarczych. Z uwagi na wieloletnią tradycję w Irlandii łatwiej jest prowadzić działalność Izbową, bowiem firmy miały czas by przekonać się o korzyściach płynących z przynależności do Izb Gospodarczych. Izby muszą się starać by członkostwo w nich opłacało się firmom.

Różnica między izbami irlandzkimi i polskimi jest zauważalna w tym, iż izby w Irlandii większy nacisk kładą na reprezentowanie członków wobec organów władzy. Izby tworzą mocne grupy nacisku w różnych sferach działalności np. podatki, budżet, prawo celne itp. Nacisk kierowany jest nie tylko na władze krajowe ale również Unii Europejskiej. System polityczny jest przygotowany na tego typu naciski i je akceptuje. Odbywa się to w formie wysyłania listów, petycji, uwag. Nasi członkowie tego oczekują, pragną żeby Izba była obecna w

Izby w świecie

tej strefie. Również w przeciwieństwie do sytuacji w Polsce gazety Irlandzkie poszukują informacji dotyczących gospodarki, spraw związanych z problemami firm oraz życiem gospodarczym regionów.

Dla odmiany BPIG oferuje bardzo szeroki wachlarz usług swoim członkom. W Irlandii jest z tym trudniej, w latach 60-tych rząd Irlandii powołał wiele organizacji „pótrządowych”, których zadaniem jest udzielanie szeroko rozumianej pomocy podmiotom gospodarczym np. Organizacja Promocji Eksportu - służy radą i pomocą również finansową tym którzy chcą się trudnić eksportem; Irlandzka Agencja Rozwoju Przemysłu - aktywnie poszukuje inwestorów zagranicznych; istnieją również Państwowa Agencja Szkoleń oraz Agencja Promocji Turystyki oraz wiele innych organizacji rządowych wspierających działalność gospodarczą.

W Polsce sytuacja wygląda inaczej, pole to pozostawiono aktywności

organizacjom pozarządowym takim jak izby, fundacje a ponieważ w każdej z tych sfer potrzeby społeczne są potężne - stwarza to dużą szansę dla izb wykazania się aktywnością. Dużym plusem BPIG jest bliskość rynku WNP oraz łatwy dostęp do krajów Europy Zachodniej. Przedsiębiorcy irlandzcy muszą pokonywać duże odległości aby zawierać transakcje eksportowe. Pomimo to bilans w eksporcie jest na plusie już od wielu lat. Eksport Irlandii na głowę mieszkańca jest większy niż w Japonii.

Generalnie Państwo promuje przedsiębiorczość, udział w tym mają również Izby. Jedną z form propagowania przedsiębiorczości jest ruch tworzenia w szkołach przez uczniów małych firm, które jednak od strony organizacji a cyjne podobne są do firm dużych. Najczę-

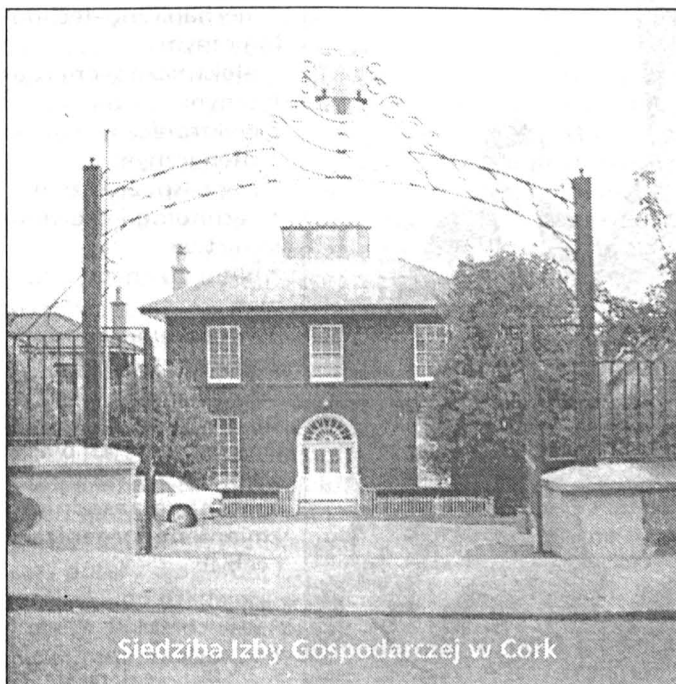
ściej są to przedsięwzięcia handlowe lub produkcyjne np. produkcja świeczek w okresie przedświątecznym. Młodzież w ten sposób uczy się przedsiębiorczości co prowadzi do ukształtowania się takich cech i umiejętności, które pozwolą w życiu dorosłym tworzyć firmy.

Izby stymulują powstawanie takich inicjatyw poprzez: pomoc w organizowaniu tego typu przedsięwzięć, fundowanie nagród np. komputery, organizowanie wycieczek do przedsiębiorstw, organizowanie dni biznesu w szkołach, w trakcie których odbywają się spotkania z przedstawicielami firm, banków, prowadzącymi prywatną praktykę lekarzami, adwokatami, itp.

Dzień dzisiejszy Irlandii - kraju w którym podobnie jak w Polsce 95% społeczeństwa deklaruje przynależność do kościoła katolickiego - charakteryzuje stabilny rozwój gospodarczy, którego poziom jest o 3% wyższy niż w innych krajach europejskich przy inflacji 2,75%. Bezrobocie sięga 16%. Rozwijająca się gospodarka poszukuje nowych rynków zbytu, jednym z nich może być rynek Polski.

„Jeżeli chodzi o wrażenia z Polski - jestem mile zaskoczony polską gościnnością, która przekracza wszelkie opisy zawarte w przewodnikach”.

(a)

Siedziba Izby Gospodarczej w Cork

Oświata Zawodowa

Zmiany w gospodarce ujawniły niedostosowanie systemu kształcenia zawodowego do nowych warunków społeczno-gospodarczych. Struktura i organizacja szkół zawodowych, wieloletnie niedofinansowanie, przestarzała baza techniczna sprawiła, że niemożliwe było automatyczne dostosowanie się do potrzeb gospodarki rynkowej. Kolejnym objawem złego systemu szkolnictwa było powszechne zrywanie związków zakładów pracy ze szkołami zawodowymi. W latach 1991–92 zlikwidowano 251 szkół przyzakładowych na terenie kraju. Równocześnie zakłady pracy odmawiały zawierania ze szkołami umów o praktyczną naukę zawodu. Wpłynęło to niekorzystnie na poziom kształcenia. Szkoły dysponując nieporównywalnie gorszymi środkami technicznymi nie są w stanie przygotować absolwentów do pracy w nowoczesnym przedsiębiorstwie.

W rezultacie w ubiegłym roku absolwenci szkół zawodowych stanowili ogółem 5,4% liczby bezrobotnych. Istotną wadą okazał się fakt, konieczności wyboru zawodu w wieku 14–15 lat. W momencie podejmowania decyzji o wyborze szkoły uczeń nie ma naświetlonej sytuacji o potrzebach rynku pracy. Stan szkolnictwa zawodowego wska-

zał potrzebę gruntownej reformy tego systemu.

Nowy system kształcenia zawodowego, polega na transformacji obecnego szkolnictwa z jednocze-

zania liceum obok realizacji treści podstawowych w zakresie matematyki, nauk ścisłych, techniki, języków obcych, nauk społecznych będą kładły nacisk na zdolność ko-

Kierunki zmian w szkolnictwie zawodowym

Stan Szkolnictwa Zawodowego

snym usuwaniem dotychczasowych wad. W miarę pozyskiwania wiedzy o skutkach zmian gospodarczych wprowadza elementy nowych rozwiązań.

Trwają obecnie prace nad projektem dotyczącym nowego modelu kształcenia zawodowego. Pragnie się powołać nowy typ szkoły, która otrzymałaby nazwę liceum technicznego. Edukacja odbywałaby się w cyklu czteroletnim. Programy nau-

munikowania się i prezentowania własnych umiejętności. Średnia szkoła techniczna będzie miała za główny cel, przygotowanie absolwentów do kontynuowania nauki w szkołach wyższych. Liceum techniczne będzie kształcić w 14 profilach.

- * administracyjno-biurowym
- * ekonomiczno-finansowym
- * społeczno-socjalnym
- * usługowo-gospodarczym

- * inżynierii środowiska
- * mechaniczno-technologicznym
- * elektryczno-energetycznym
- * elektronicznym
- * chemicznym
- * rolno-spożywczym
- * technologii drewna i leśnictwa
- * hutniczo-metalurgicznym
- * włókienniczo-odzieżowym
- * komunikacji i transportu

Drugim z nowych typów szkół będzie szkoła policealna, o zasadniczo zmienionej organizacji i celach

c.d. na str. 10

Oświata Zawodowa

W międzyrzeckim Zespole Szkół Ekonomicznych uczniowie prowadzą własną firmę. W zeszłym roku sprywatyzowali sklepik uczniowski, sprzedając akcje po 10, 20 i 50 starych złotych. Obroty wyniosły około 12 mln zł., zysk – 2 mln zł. „Chcemy wykształcić praktyków” – mówi dyrektor Michał Kiryluk.

Do ZSE przychodzi młodzież z coraz lepszymi świadectwami. Najbardziej oblegana jest bankowość – po 4,5 kandydata na jedno miejsce. W ubiegłym roku chodziła fama, że przyjmują tylko „czerwone paski”.

W związku z rosnącymi aspiracjami szkoły, powstała inicjatywa jej rozbudowy.

Nauka zdobywania pieniędzy

Popularność międzyrzeckiego ZSE wynika z dostosowania kierunków nauczania do zainteresowań młodzieży. Zespół Szkół Ekonomicznych – przed wojną Szkoła Handlowa i Gimnazjum Kupieckie – stara się nadążyć za zmianami czasu.

W związku z przemianami gospodarczymi szkoła od roku 1992/93 wprowadziła programy wdrożeniowe m.in. w kierunkach: bankowość, finanse i rachunkowość, technik informatyk, technik handlowiec. Szczególnie nowatorski charakter ma kształcenie w Liceum Ekonomicznym i Policealnym Studium Zawodowym o specjalności ekonomika i organizacja przedsiębiorstw oraz finanse i rachunkowość. W tych klasach wprowadzono autorski program nauczania przedmiotów informatycznych (komputeryzacja prac biurowych, przetwarzanie danych, komputer w firmie) opracowany przez zespół nauczycieli ZSE i wysoko oceniony przez specjalistów.

Złapać Giełdę w sieć

ZSE jest jedną z najlepiej skomputeryzowanych szkół w województwie. – „Zaczynaliśmy od 4 komputerów” – wspomina dyrektor Kiryluk. Pierwszych sponsorów – Animes i Impex-Metal – znalazł Józef Oleksy, wówczas poseł z województwa białkopodlaskiego działający w sejmowej Komisji d/s Młodzieży. Później komputeryzację szkoły wsparły banki spół-

dzielcze z Międzyrzecza, Białej, Drewlawa i Kąkolewnicy, Bank Przemysłowo-Handlowy oraz Fundacja im. Stefana Batorego. Łącznie zebrano 750 milionów starych złotych.

W tej chwili młodzież może korzystać z 4 pracowni informatycznych (55 komputerów klasy IBM) połączonych w sieć główną Novell oraz w dwie sieci lokalne – także Novell. Od

stała zakwalifikowana przez MEN do zmiany struktury szkoły zawodowej zgodnie z kierunkiem reformy oświaty. Od przyszłego roku szkolnego klasy I liceum zawodowego wejdą z nową siatką godzin, w której m.in. przewidziano więcej przedmiotów ogólnych, a mniej godzin na przedmioty zawodowe. Mówiąc po prostu: licea zawodowe w przyszłości bardziej przy-

pominać będą licea ogólnokształcące. Chodzi o to, aby ich absolwenci nie tyle zdobywali określoną specjalizację w danym kierunku zawodowym, ile raczej mieli możliwość szybkiego przekwalifikowywania się i opanowywania specjalności pokrewnych. Takiej elastyczności wymaga gospodarka i zmieniający się rynek pracy. Taką postawę mają

na celu wykształcić programy Fundacji im. Stefana Batorego zakupione z Durham University School: „Przedsiębiorczość” i „Ekonomia stosowana”.

W ZSE w Międzyrzeczu powstaną także „zrestrukturizowane” licea o profilach administracyjno-biurowym i ekonomiczno-finansowym. Po 4 latach nauki w takim liceum absolwent zdaje maturę i może się starać o przyjęcie na studia wyższe, lub uczyć się jeszcze rok określonej specjalności i uzyskać tytuł technika.

Dyrekcja ZSE chce utworzyć w Międzyrzeczu 3-letnie wyższe szkoły zawodowe o specjalnościach ekonomicznych. Absolwenci tych szkół będą posiadali licencję. Żeby to było możliwe, trzeba rozbudować szkołę. Dziś w ZSE uczy się przeszło tysiąc uczniów z czterech województw. Szkoła pęka w szwach, bo powinno się w niej uczyć 500 osób (uczy się dwa razy tyle). Decyzja o rozbudowie już zapadła; 6 marca odbyło się spotkanie założycielskie Społecznego Komitetu Rozbudowy Zespołu Szkół Ekonomicznych im. Marii Dąbrowskiej w Międzyrzeczu Podlaskim.

Teresa ANDRZEJEWSKA

Przyszłość przed ZSE

przyszłego roku planowane jest utworzenie sieci Unix oraz jeszcze jednej pracowni informatycznej z 20 komputerami. Uczniowie mają ambicję połączenia szkolnej sieci z komputerem warszawskiej Giełdy Papierów Wartościowych.

Oprócz wyposażenia w szkole poprawiają się także wyniki nauczania. W tym roku na 144 uczniów klas I tylko jedna osoba z jednego przedmiotu miała ocenę niedostateczną.

Rozbudowa dla licencjatów

– „Chcemy wykształcić praktyków” – mówi dyrektor Michał Kiryluk. Przedmiotów zawodowych ucą w szkole praktycy, np. prawa bankowego – dyrektor międzyrzeckiego oddziału I Komercyjnego Banku w Lublinie, a informatyki bankowej – specjalista z banku PKO.

W klasach Liceum Ekonomicznego wchodzi program Fundacji im. Stefana Batorego „Ekonomia stosowana”. Uczniowie ucą się praktycznie, jak prowadzić własną firmę, księgowość. Sprywatyzowano sklepik szkolny. Zakładają też firmy „kilkutygodniowe” produkujące np. kotyliony, upominki na Dzień Kobiet czy pomoce do nauki języka angielskiego. Zyski są przeznaczane na dofinansowanie szkolnych wycieczek.

ZSE w Międzyrzeczu jako na razie jedyna szkoła w województwie białkopodlaskim i jedna ze stu w kraju zo-

ZDZ - kształci - produkuje - świadczy usługi

Zakład Doskonalenia Zawodowego w Białej Podlaskiej prowadzi ośrodek kształcenia zawodowego na terenie całego województwa; w Parczewie, Radzynie Podlaskim, Międzyrzeczu Podlaskim, Łosicach oraz w Zalużynie – warsztaty szkolne (mechaniczny, samochodowy i krawiecki).

Ośrodki dysponują odpowiednią bazą dydaktyczno-techniczną, zatrudniają specjalistów z przygotowaniem pedagogicznym.

W ostatnich latach kierunki kształcenia dyktuje gospodarka i rynek pracy. Pojawiły się nowe specjalności jak kurs:

– przewóz ładunków niebezpiecznych,

– pedagogiczny dla instruktorów praktycznej nauki zawodu,

– komputerowa obsługa ksiąg podatkowych,

– sekretarka-asystentka szefa,

– ochrona osób i mienia,

– księgowość komputerowa,

– kasjer walutowy,

– kierownik małej gastronomii,

– komputerowe: obsługa systemu

DBASE III CLIPER, WINDOWS,

– obsługa małej firmy przy pomocy komputera,

– oraz inne według potrzeb.

Forma, organizacja oraz cykl kształcenia jest bardzo zróżnicowany. Kształcenie obejmuje wiedzę ogólną jednak główny nacisk kładzie się na prak-

tyczną naukę zawodu. Zainteresowanie kształceniem jest duże, w roku ubiegłym w średnim studium zawodowym, zasadniczych szkołach zawodowych oraz różnego typu kursach i szkoleniach pobierało edukację łącznie ok. 4 tysiące osób.

Działalność ośrodka pozwala na doskonalenie zawodowe, przekwalifikowywanie się bezrobotnych, osoby pracujące mogą podnieść swój poziom wiedzy i umiejętności.

Potrzeby oraz kierunki kształcenia ujawnia gospodarka rynkowa. Dlatego podjęto ścisłą współpracę z Regionalnymi Urzędami Pracy z Kuratorium Oświaty i Wychowania i poszczególnymi zakładami pracy.

– „Posiadamy odpowiednią bazę, park maszynowy, zatrudniamy odpowiednich pedagogów i fachowców – mówi dyrektor oddziału Henryk Zacharuk. Jesteśmy w stanie zorganizować kurs lub szkolenie w zależności od potrzeb dla każdego zakładu pracy. Podejmiemy chętnie współpracę z instytucjami zainteresowanymi kształceniem zawodowym naszą produkcją i usługami.”

(A.L.)

c.d. ze str. 8

kształcenia w porównaniu z obecnymi szkołami policealnymi. Cykl kształcenia w zależności od zawodu wynosiłby od kilku miesięcy do 2 lat. Zakłada się, że nowe szkoły policealne będą miały wysoką samodzielność organizacyjną i programową. Realizować będą zalecenia ze strony środowiska gospodarczego, naukowego i technicznego.

Kolejnym etapem kształcenia zawodowego będą wyższe szkoły techniczne. Sześcioletnie, zapewniające wyższe wykształcenie z tytułem inżyniera, oraz kolegia dające wyższe wykształcenie zawodowe nauczycielskie w cyklu trzyletnim z tytułem licencjat zawodu.

Do roku 2000 głównymi kierunkami doskonalenia modelu kształcenia zawodowego będą:

– zmiany programowe i organizacyj-

ne w kształceniu zawodowym

– zmiany w modelach niektórych zawodów

– eksponowanie spraw ochrony środowiska

Stan Szkolnictwa Zawodowego

– dostosowanie się do potrzeb gospodarki rynkowej

– podporządkowanie się szkół do regionalnego rynku pracy

– wykorzystanie doświadczeń innych krajów w zakresie edukacji zawodowej

– doskonalenie zawodowe nauczycieli.

STANOWISKO KIG

Krajowa Izba Gospodarcza wyraziła opinię o konieczności współpracy i partnerstwa z MEN oraz środowiskami samorządowymi w zakresie budo-

wy nowego modelu oświaty zawodowej. Regionalne izby przemysłowo-handlowe winne brać czynny udział w reformowaniu szkolnictwa, gdyż dysponują niezbędną wiedzą o potrzebach gospodarki.

(A.L.)

Gospodarka

BULWERSUJĄCE polską opinię publiczną zjawiska takie, jak wykorzystywanie luk prawnych dla szybkiego i nieetycznego bogacenia się, afery, oszustwa, nieuczciwości w prowadzeniu interesów i wykonywaniu zawodu (np. przez lekarzy), stosowanie przemocy, itp., zyskały sobie miano „dzikiego kapitalizmu”.

Nieważne kto i kiedy pierwszy raz stwierdził publicznie że nasza gospodarka, zwłaszcza wszelkie negatywne jej zjawiska to nic innego tylko powtórzenie wczesnej fazy, jaka rzekomo miała występować w kapitalizmie. Takie wynikające z pobieżnej wiedzy stereotypy mają dużą żywotność, stają się ozdobą publicystyki i przemówień publicznych. Tak rozpowszechnia się legenda o kapitalizmie, który najpierw był nie do zniesienia aż wreszcie go oswojono i ucywilizowano. „*Za każdą fortuną kryje się zbrodnia*” - te słowa francuskiego pisarza Honoriusza Balzaca wierzy dziś znaczna liczba ludzi w Polsce.

Wolność, własność, solidność - czyli inaczej niż w legendzie

PRZEZ kapitalizm rozumie się zwyczaj ten system produkcji oraz wymiany dóbr i usług który już od XIII - XIV w. kształtował się stopniowo w północno-zachodniej Europie i od schyłku XVIII w. w Ameryce Północnej. Używane jest też pojęcie „*kapitalizm przemysłowy*” - (odnosi się ono do okresu po około 1820 roku) w tych właśnie regionach świata wraz z kapitalizmem utrwalały się zwyczaje i prawa charakteryzujące ten system. Odwrotnie niż w legendzie kapitalizm no ogół sprzyjał rozwijaniu norm i tworzeniu warunków do ich przestrzegania (nie znaczy to, że nie było wypadków łamania prawa, brutalności, wyzysku; może nawet rzucały się one w oczy bardziej, niż gdzie indziej, bowiem były ujawniane i piętnowane). Działo się tak dlatego, że **istota kapitalizmu tkwi w wolności, własności i kontrakcie** (jest nim kupno, sprzedaż, pożyczka, umowa o pracę itd.).

Jak z „*dzikością*” wczesnego kapitalizmu europejskiego można pogodzić rozwój etyki kupieckiej, tak charakterystycznej dla Anglii czy Stanów Zjednoczonych? To wszak **Benjamin Franklin** (1706 - 1790), współautor

amerykańskiej *Deklaracji Niepodległości*, uważany jest za jednego z teoretyków moralności mieszczańskiej. Solidnością kupiecką szczyliły się te ośrodki, które najwcześniej pozbywały się rozmaitych monopolii, przywilejów i zależności charakterystycznych dla stosunków, nazywanych na ogół feudalnymi. Wolny handel łagodził obyczaje, powstawały kode-

poeci, reprezentanci ziemiaństwa w Parlamencie (chcieli oni - wbrew przedsiębiorcom - utrzymać cła na importowane zboże; to powodowało utrzymywanie się wysokich cen na żywność, a więc zmuszało do zwiększania robotnikom płac, itd.).

Nie fałszowali oni faktów - **wybie-rali je tendencyjnie**; można to zrozumieć. Nie można jednak bezmyślnie

Mit „dzikiego kapitalizmu”

ksy handlowe (zawierające m.in. zakazy handlu „*żywym towarem*”, broń itp.), konwencje międzynarodowe (m.in. o sposobie prowadzenia wojen), deklaracje Praw Człowieka.

Handel łagodził obyczaje

Cofnijmy się do średniowiecza: rynek i miasto były rzecznikami pokoju i porządku. Wymiana rozwijała się dzięki zasadzie „*pokoju bożego*”, rozciąganego na targi - chodziło o to, by panował spokój i porządek, by kupcy byli bezpieczni, a zasady dokonywania transakcji przestrzegane. Tam, gdzie kwitły targi i jarmarki, szybciej znikły różne formy przymusu i przywileju, rozwijały się zaś zwyczaje, mocą prawa utrwalone w kapitalizmie. Tam zaś, gdzie długo trwało poddaństwo, a w miastach nie było samorządów i niezależnych od władz korporacji, czyli - wolnego mieszczaństwa (np. w Rosji), tradycje *kontraktu* zawieranego pomiędzy *wolnymi* stronami - tej podstawy gospodarki rynkowej - nie mogły się rozwinąć i utwalić.

Wyzysk w Anglii

- zwycięstwo fikcji literackiej nad analizą ekonomiczną

Według stereotypu z podręczników historii, w XIX w. w przemyśle Anglii panował brutalny wyzysk robotników, zwłaszcza kobiet i dzieci. Do powstania czarnego obrazu stosunków pracy przyczynili się różni ludzie, powodowani odmiennymi pobudkami; pisarz moralista **Karol Dickens** (1812-1870), zabiegający o wsparcia dla biednych, działające charitably, tęskniący za dawną „*sielską*” Anglią,

podchodzić do źródeł historycznych. Już w pierwszej połowie XIX w. miały miejsce pierwsze brytyjskie regulacje stosunków między pracodawcami i pracownikami. Wkrótce ochronę pracy kobiet i dzieci, ustawowy dzień pracy itp. wprowadziła większość państw europejskich.

Liberałowie XVIII i XIX w. odwoływali się do egoizmu, ale nie należy tego rozumieć w sposób prymitywny. Zakładali oni, że w myśl dobrze pojętego interesu ludzie postępują w zasadzie tak, jak chcieliby, by postępowano wobec nich. Postulat, by państwo pozostawiło ludziom swobodę, bo oni sami najlepiej zadbają o swe interesy, nie oznaczał wezwania do anarchii i prawa pięści. Nawet we wczesnej fazie kapitalizmu w krajach Zachodu obowiązywały rozmaite regulacje prawne, przestrzegano również tradycji.

Zamiast o fazie kapitalizmu, zwanej *dziką, drapieżną, prymitywną* lub podobnie, lepiej zastanawiać się w jakich to warunkach występowały częste zjawiska nieposzanowania prawa i etyki kupieckiej, co najbardziej sprzyjało nadużyciom, oszustwom i stosowaniu przemocy. Okaże się wówczas bowiem, że nie w kapitalizmie i jego cechach - zapobiegliwości, solidności, przedsiębiorczości tkwi „*dzikość*”, którą trzeba poskramiać.

Elżbieta Kaczyńska

Autorka jest pracownikiem naukowym Instytutu Stosowanych nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Podatki

„Wysokie podatki, a zwłaszcza ich progresywny charakter, osłabiają przedsiębiorczość.”

Obalając orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego koalicja nie zrobiła kroku we właściwym kierunku. Chcąc nadrobić wiekowe zacofanie i zapewnić sobie lepszą przyszłość przez powiązanie się z europejskimi strukturami gospodarczymi, musimy wykazać się ogromną pracowitością i zaradnością. Tymczasem wysokie podatki, a zwłaszcza ich progresywny charakter, osłabiają przedsiębiorczość. Im ludzie więcej pracują, tym wyższe płacą podatki, a różnica w ich dochodach netto (tj. po opodatkowaniu) w porównaniu z dochodami tych, którzy nie wkładają należytego wysiłku, jest niska.

Odrobienie wiekowego zacofania, prócz pracowitości, wymaga także inwestycji. Część z nich – jeśli Polska będzie dobrym miejscem do inwestowania m.in. wskutek niskich podatków – zostanie sfinansowana środkami zewnętrznymi. Na razie duży kapitał nie uznaje Polski za takie miejsce. Już widać, że inwestycje muszą być sfinansowane w przeważającej mierze ze środków wewnętrznych. Ich jedynym źródłem są oszczędności. Wzrost podatków od dochodów osobistych powoduje spadek oszczędności. Zostają one zamienione poprzez wydatki budżetowe na bieżącą konsumpcję lub są wręcz marnowane. Redystrybucja dochodów przypomina bowiem noszenie wody dziurawym wiadrzem. Bez dzisiejszych inwestycji nie będzie miejsc pracy w dniu jutrzejszym. Polityka wysokiej redystrybucji dochodów poprzez budżet państwa jest dobrym sposobem na powiększenie elektoratu, ale uderzy ona głównie w utrzymujących się z pracy oraz w bezrobotnych, czyli w ludność najbiedniejszą.

Przyszły pomyślny rozwój kraju, w tym stworzenie ok. 3 milionów nowych miejsc pracy, wymaga zmiany sposobu likwidacji deficytu budżetowego. Wysokie podatki płacimy po pierwsze dlatego, że niegospodarnie wydatkowane są pochodzące z nich dochody, a po drugie, dlatego, że nie powiększa się tzw. baza podatkowa, czyli że zbyt wolno rosną dochody gospodarstw domowych i przedsiębiorstw oraz liczba podatników.

Wyższe podatki usprawiedliwiane są potrzebami budżetu. Ale – przykładowo – jaki sens miało zatrzymanie prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych i przeznaczenie podatków na subsydiowanie tych przedsiębiorstw? Średni wiek emeryta wynosi w Polsce 57 lat (mamy najmłodszych eme-

rytów w Europie). Czy to ma sens? Czy stać nas na utrzymanie praktyki niefraszobliwego orzekania inwalidztwa?

Jedynie w br. ze środków Funduszu Pracy wypłaconych zostanie ok. 61 bln starych złotych, z czego tylko ok. 12 proc. przeznaczonych zostanie na

nia przedsiębiorstw sektora publicznego wobec budżetu wyniosły ok. 78 bln zł. Przedsiębiorstwa państwowe przejadają zarazem środki pochodzące ze sprzedaży majątku oraz z dzierżawienia pomieszczeń. Ze względu na to, że majątek ten stanowi własność całego narodu wymienione dochody powinny zasilać budżet państwa, co pozwoliłoby na obniżenie podatków. Wreszcie gdyby poziom podatków w Polsce był niższy, wówczas powstałoby więcej nowych przedsiębiorstw, a także lepiej rozwijałyby się już istniejące. Napływałby kapitał zagraniczny, nie uciekałyby miejsca pracy na Wschód. Obniżenie stawek podatkowych nie obniżyłoby dochodów budżetowych, gdyż więcej osób i podmiotów gospodarczych płaciłoby podatki.

Zdaniem Jana Macieja

Wyższe podatki i co dalej...

prace interwencyjne, a reszta rozejdzie się na różnego rodzaju zasiłki i zapomogi. Czy rząd rozpatrzył skutki alternatywnego użycia tych środków? Czy nie powstałoby więcej miejsc pracy?

Dlaczego aż 92,3 proc. (63,3 bln zł) pieniędzy na fundusz rent i emerytur dla rolników pochodzi z podatków innych grup społecznych, a wpłaty rolników wynoszą zaledwie pozostałe 7,5 proc.? Dlaczego musimy topić pieniądze podatnika na pokrywanie kosztów oddłużeń przedsiębiorstw państwowych. W tym roku podatnik zapłaci m.in. ok. 8 bln zł za przedsiębiorstwa państwowe zalegające ze składkami wobec ZUS. Lista takich pytań jest długa.

Wysokie podatki płacimy również dlatego, że nie są realizowane zobowiązania wobec budżetu. Zobowiąza-

Jest zrozumiałe, że posłowie PSL głosowali za obaleniem orzeczenia TK, skoro rolnicy, praktycznie biorąc, nie płacą podatków, a znacząca część wpływów z podatków przeznaczona jest na subsydiowanie.

Polityka wysokich podatków powiększa też elektorat SLD. To z tych pieniędzy pokrywane są emerytury pięćdziesięciolatków (emeryci stanowią duże zaplecze SLD), dotowane są przedsiębiorstwa państwowe, szybko wzrastająca administracja. Jeśli jednak popatrzeć na świat, to łatwo dostrzec, że najgorzej żyje się biednym ludziom w państwach pazernych.

JAN MACIEJA

(Autor jest kierownikiem Zakładu Funkcjonowania Gospodarki Instytutu Nauk Ekonomicznych PAN)

Przedruk za Gazetą Bankową.

1 stycznia 1995 roku weszła w życie ustawa o zamówieniach publicznych, uchwalona 10 czerwca 1994 roku (Dz.U.Nr 76 z 4 lipca, poz.344).

Ustawa w zasadniczy sposób zmienia tryb dokonywania zamówień przez jednostki administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje strefy budżetowej na dostawy towarów, wykonywanie usług i robót budowlanych opłacanych w całości lub części ze środków publicznych.

Celem ustawy jest wprowadzenie mechanizmów sprzyjających racjonalnemu, efektywnemu i uczciwemu gospodarowaniu środkami publicznymi przez stworzenie jasnego i przejrzystego systemu zamówień publicznych. Nowy system zapewnia równe traktowanie wszystkich wykonawców i dostawców ubiegających się o zamówienie.

Ustawę stosuje się do zamówień na dostawy towarów, wykonywanie usług i robót budowlanych udzielanych przez:

- 1/ państwowe jednostki budżetowe i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze utworzone przy państwowych jednostkach budżetowych,
- 2/ państwowe fundusze celowe,
- 3/ jednostki samorządu terytorialnego,
- 4/ państwowe i komunalne jednostki organizacyjne, wykonujące zadania o charakterze użyteczności publicznej, jeżeli dysponują środkami publicznymi,
- 5/ spółdzielnie, fundacje i stowarzyszenia, w zakresie w jakim dysponują środkami publicznymi.

Pod pojęciem „środków publicznych” ustawa rozumie środki pocho-

dzące z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego, przeznaczone na działalność bieżącą i inwestycyjną, środki pozostające w dyspozycji państwowych funduszy celowych oraz środki kredytowe, na które Skarb Państwa lub jed-

śląją odmienne procedury wykorzystania tych środków.

Podstawowym sposobem udzielenia zamówienia publicznego jest zorganizowanie przetargu nieograniczonego, dostępnego dla wszystkich dostawców i wykonawców, ogłoszonego publicznie w siedzibie zamawiającego i (dla zamówień o wartości powyżej 20 000 ECU) w Biuletynie Zamówień Publicznych (ukazał się już jego 15 numer) wydawanym przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

Odstępstwa od przetargu nieograniczonego i wybór innego trybu:

- * przetargu ograniczonego,
- * przetargu dwustopniowego,
- * negocjacji z zachowaniem konkurencji,
- * zapytania o cenę,
- * zamówienia z wolnej ręki,

możliwy jest tylko w sytuacjach określonych w ustawie.

Każda czynność w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wymaga pisemności.

Umowy w sprawach o udzielenie zamówienia publicznego wymagają formy pisemnej (pod rygorem nieważności) i zostają zawarte z chwilą podpisania przez obie strony.

Bogumiła Sarno

Pani Bogumiła Sarno jest Pełnomocnikiem Wojewody d/s Wdra-

żania Ustawy o Zamówieniach Publicznych.

*** * ***

Zamówienia Publiczne

24 Marzec 1995 - 6 Maj 1995

Wykaz wydanych aktów wykonawczych do ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych

1. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1994 roku w sprawie stosowania preferencji krajowych przy udzielaniu zamówień publicznych (Dz.U.Nr 140 poz.776).*
2. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1994 roku w sprawie określenia szczególnych zasad udzielania zamówień publicznych ze względu na ochronę bezpieczeństwa narodowego, ochronę tajemnicy państwowej, stan kłeski żywiołowej lub ważny interes państwa (Dz.U.Nr 140 poz.775).*
3. *Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z 30 grudnia 1994 r. w sprawie metod i zasad sporządzania kosztorysu inwestorskiego (Dz.U.Nr 140 poz.793).*
4. *Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z 30 grudnia 1994 r. w sprawie zabezpieczenia należytego wykonania umów w sprawie robót budowlanych (Dz.U.Nr 140 poz.794).*
5. *Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 29 grudnia 1994 roku w sprawie określenia wzoru protokołu postępowania o zamówienie publiczne oraz dodatkowych wymagań, którym musi odpowiadać protokół)MP Nr 1/95 poz.12).*
6. *Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 29 grudnia 1994 roku w sprawie określenia wzoru ogłoszenia o organizacji przetargu nieograniczonego oraz dodatkowych informacji, które muszą być zawarte w ogłoszeniu (MP Nr 1/95 poz.13).*
7. *Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 29 grudnia 1994 roku w sprawie określenia wzoru zaproszenia do składania ofert w przetargu ograniczonym (MP Nr 1/95 poz.14).*
8. *Zarządzenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 29 grudnia 1994 roku w sprawie określenia warunków wpisu na listę arbitrów i skreślenia z listy arbitrów (MP Nr 1/95 poz.15).*

nostka samorządu terytorialnego udzieliły poręczeń, gwarancji albo dofinansowały koszt obsługi kredytu. Środkami publicznymi są również przyznane na podstawie umów międzynarodowych środki pomocy zagranicznej, chyba że umowy te okre-

Gospodarka

Krajowa Izba Gospodarcza po szerokich konsultacjach w kręgu ponad stu organizacji samorządu, generalnie i kategoriycznie opowiada się za ideą silnego, reprezentatywnego, działającego w oparciu o demokratyczne zasady, samorządu gospodarczego.

spodarce i być użyteczną organizacją realizującą niezbędne do prawidłowego rozwoju gospodarczego funkcje usługowe w stosunku do podmiotów gospodarczych.

Praktyka zdecydowanej większości rozwiniętych gospodarczo państw pokazuje, że rozwój pod auspicjami samorządu gospodarczego takich funkcji jak: zapewnienie właściwej informacji gospodarczej, programowy udział w kształtowaniu szkolenia zawodowego i permanentnego dokształcania dorosłych, wspomaganie firm na rynkach zagranicznych i inne formy współpracy międzynarodowej, arbitraż gospodarczy, sądownictwo polubowne, koleżeńskie itp. jest zdecydo-

liminować jakiegokolwiek uprawnienia władcze K.I.G-u, zwłaszcza, że dotychczas takich nie posiadał. Należy w ustawie rozszerzyć i dokładniej określić zadania organizacji samorządu gospodarczego, a zwłaszcza jego usługowej roli wobec zrzeszonych podmiotów gospodarczych i faktycznego reprezentowania ich interesów wobec organów władzy administracji państwowej i samorządu terytorialnego.

Naszym zdaniem zasada powszechności w przynależności do samorządu zdecydowanie powinna być utrzymana. Przy jej braku sama ustawa stałaby się niewiele wnoszącą nowelizacją ustawy z 1989 roku. Wprowadzając powszechność przynależ-

Opinia Krajowej Izby Gospodarczej

Uważamy, że wniesienie, z inicjatywy grupy posłów, projektu ustawy o samorządzie gospodarczym było sprawą niezwyklej wagi i będzie miało z pewnością ogromny wpływ na rozwój i porządkowanie polskiej gospodarki.

Szczególnie istotne jest zagwarantowanie przez ustawę – po jej uchwaleniu – takiego charakteru samorządu gospodarczego, aby był on, dzięki powszechności i zapewnieniu pełnej demokratyczności wyborów oraz nadzorowi sądowemu nad praworządnością poczynań – w pełni reprezentatywnym, znaczącym partnerem dla administracji państwowej i samorządu terytorialnego. Musi też skutecznie przeciwstawiać się nierzetelnej konkurencji i rozwojowi tzw. szarej strefy w go-

wanie bardziej efektywny niż w ramach struktur państwowych i dobrze przyczynia się do rozwoju tych gospodarek. Ma to szczególne znaczenie dla funkcjonowania małych i średnich firm, potrzebujących większego wsparcia instytucjonalnego np. poprzez tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości, „technoparków”, szkoleń itp.

Powszechność przynależności do samorządu gospodarczego nie jest sprzeczna z zagwarantowaną wolnością działalności gospodarczej oraz konkurencji. Organizacje samorządu nie mogą mieć żadnych uprawnień władczych w stosunku do zrzeszonych w nich podmiotów w zakresie prowadzonej przez nie działalności gospodarczej. Podobnie z projektu ustawy należy wye-

ności podmiotów gospodarczych do izb, należy pozostawić tym podmiotom prawo swobodnego wyboru przynależności do wybranej przez siebie organizacji samorządowej.

Proponujemy dokonanie istotnej zmiany w projekcie zapisu art. 2 p. 1 poprzez dopisanie izb branżowych jako równoprawnych członków organizacji samorządu gospodarczego.

W sprawach finansowych wyrażamy pogląd, że szczególną wagę ma niezależność finansowa samorządu od jakichkolwiek czynników zewnętrznych. Jest to warunek niezależnego reprezentowania szeroko rozumianych interesów swych członków oraz pełnej realizacji zadań statutowych. Płacone składki

Gospodarka

winy być zaliczone do ciężaru kosztów. Wysokość składek powinna być ustalana przez organizację samorządu gospodarczego, a nie przez zapis w ustawie. Górny pułap składki należy określić w ustawie lub pozostawić w gestii ministra finansów. Sądzymy jednak, że najwłaściwszym podejściem byłoby stopniowe, rokroczne podwyższanie tego pułapu przez kolejnych pięć lat (wychodząc od poziomów niższych) w miarę tworzenia w ramach samorządu gospodarczego warunków do pełnej realizacji wymienionych funkcji. Uważamy, że nad tą częścią finansów organizacji samorządu gospodarczego powinien istnieć merytoryczny nadzór Ministra Gospodarki RP (do czasu utworzenia takiego ministerstwa – Minister Przemysłu i Hnadlu) co do prawidłowości struktury i celowości wydatkowania środków.

Organizacje samorządu gospodarczego nie mogą prowadzić działalności gospodarczej, a tym samym występować na rynku konkurencyjnie wobec zrzeszonych w nich podmiotów. Zdecydowanie powinny móc jednak prowadzić – częściowo odpłatną – działalność usługową w dziedzinach, które są istotą funkcjonowania samorządu gospodarczego. Dotyczy to w szczególności:

- szkolenia – w tym pozaszkolnego – oraz egzaminowania i wystawiania świadectw,
- certyfikacji dokumentów,
- prowadzenia ofertowego banku informacji samorządu gospodarczego,
- działalności wydawniczej,
- działalności promocyjnej w kraju i za granicą,
- i innych zleconych przez administrację państwową i samorząd terytorialny.

Dochody z wymienionej wyżej działalności w całości mają być przeznaczone na realizację zadań statutowych.

Propozycja utworzenia ofertowego banku informacji samorządu gospodarczego stanowić będzie jeden z kluczowych elementów porządkowania gospodarki oraz realizacji takich funkcji jak:

- promocji w kraju i za granicą,
- współdziałaniu z samorządem te-

rytorialnym w planowaniu rozwoju przedsiębiorstw i gospodarki,

- planowaniu i prowadzeniu działań edukacyjno-szkoleniowych, szczególnie w systemie pozaszkolnym,
- możliwości udzielania zainteresowanym podmiotom w oparciu o posiadaną informację, rekomendacji bądź gwarancji.

Ofertowy bank informacji, powinien być oparty o jednolitą ewidencję działalności gospodarczej (przejęcie przez samorząd gospodarczy funkcji gmin w tym zakresie) oraz ściśle sprzężony (na zasadzie transmisji danych) z rejestrem sądów gospodarczych (dla firm mających osobowość prawną). Zawarte w banku informacje w niczym nie mogą naruszać tajemnicy bankowej, państwowej i służbowej ani też tajemnicy handlowej firm. Ich treść powinna jednak ułatwiać prowadzenie działalności gospodarczej (dane adresowe, powiązanie z innymi sieciami informacji gospodarczej itp.) oraz umożliwiać ocenę wiarygodności i rzetelności firmy. Proponujemy przyjęcie w tym względzie standardów krajów Unii Europejskiej np. Włochy. Ofertowy bank informacji powinien służyć przede wszystkim potrzebom podmiotów gospodarczych.

Jesteśmy przekonani o konieczności stanowczego i jednoznacznego wyartykułowania w ustawie obowiązku administracji państwowej i samorządowej zasięgania opinii samorządu gospodarczego we wszystkich kwestiach dotyczących podmiotów gospodarczych (szczególnie w przypadku projektowania ustaw i innych aktów prawnych dotyczących gospodarki) oraz stopniowej delegacji uprawnień administracji na rzecz samorządu w ramach decentralizacji zarządzania gospodarką przez organy państwa.

Konieczne jest przyjęcie zasady, że organizacje samorządu gospodarczego obowiązane są wyłonić władze samorządowe na demokratycznych zasadach na każdym poziomie samorządu, w tym również w samorządowych oddziałach, delegaturach i filiach.

Międzynarodowa izba „Eurochambres” oraz ICC

Izby przemysłowo-handlowe krajów Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej postanowiły w 1958 roku w Brukseli organizować permanentne konferencje izb krajów zrzeszonych w EWG w celu pogłębienia współpracy międzynarodowej i rozwoju handlu. Utworzono następnie międzynarodową izbę „Eurochambres”.

Jest to organizacja zrzeszająca europejskie izby przemysłowo-handlowe, obejmująca ponad 1200 izb przemysłowo-handlowych, które za pośrednictwem 29 narodowych organizacji reprezentują interesy ponad 14 milionów przedsiębiorstw.

Typowymi obszarami działalności „Eurochambres” są: tworzenie jednolitego rynku europejskiego, reprezentowanie interesów izb w GATT („General Agreement on Tariffs and Trade”), prowadzenie negocjacji gospodarczych, realizacja postanowień układu w Maastrich i inne problemy.

W 1919 roku w Paryżu założono międzynarodową izbę handlową ICC („International Chamber of Commerce”). Obecnie jest to organizacja handlowa o zasięgu światowym, zrzeszająca przedstawicieli ponad 110 krajów z ponad 1500 organizacji gospodarczych i 5000 największych światowych kompanii i przedsiębiorstw. Głównym celem międzynarodowej izby handlowej ICC jest popieranie rozwoju gospodarki i handlu w skali światowej. Główne kierunki działalności ICC są następujące: 1. Stymulowanie rozwoju i reprezentacja interesów handlu w skali międzynarodowej. ICC posiada swe przedstawicielstwo w ONZ oraz w szeregu innych międzynarodowych organizacji np. GATT, OECD. Stanowi ona swego ro-

c.d. na str. 19

Gospodarka

(...) Gdy ktokolwiek czuje się pokrzywdzony w swych prawach, jeżeli przykładowo dłużnik nie zapłacił należności wierzycielowi, jedna firma nie wykonała zobowiązań umownych wobec drugiej, pierwszą myślą pokrzywdzonego jest na ogół decyzja by zwrócić się do sądu państwowego, aby przez to uzyskać pomoc władzy państwowej. Poczucie to jest istotną częścią składową współczesnej świadomości prawnej. Jednak przekonanie, że ochrona interesów prywatnych, zabezpieczenie prawidłowości reguł obrotu gospodarczego, jest wyłączną domeną państwa, nie jest ani czymś odwiecznym, ani niezmiennym. Wręcz przeciwnie, trzeba było długiej ewolucji struktur państwowych i systemu prawnego by wspomniane przekonanie ugruntowało się. Władza państwowa dbała o to przez dziesiątki lat, by upewnić ogół uczestników obrotu, że bez niej wszelka działalność jest nie do pomyślenia. Zda się jednak nie ulegać wątpliwości, że sądownictwo państwowe wykształciło się z sądownictwa prywatnego, przede wszystkim polubownego. (...)

Obecnie w wielu krajach sądownictwo polubowne w sporach gospodarczych i innych, odgrywa zasadniczą rolę.

(...) W Polsce również mamy tradycje do których warto nawiązywać kreując sądownictwo polubowne w sporach gospodarczych. W okresie międzywojennym samorząd gospodarczy, czyli izby gospodarcze prowadziły stałe sądownictwo polubowne.

(...) Ważne jest także to, że obecne sądownictwo polubowne może

odgrywać znaczącą rolę integrującą środowiska gospodarcze. Wejście do obrotu gospodarczego nowych podmiotów, często nieświadomych elementarnych zasad i tradycji kupieckich, wprowadza zakłócenia, godzi w pewność i bezpieczeństwo obrotu. Orzecznictwo sądów polubownych i sam sposób rozstrzygnięcia opar-

wanie z monopolem państwowym w zakresie rozstrzygnięcia sporów gospodarczych jest nie tylko nawiązaniem do ogólnoswiatowych rozwiązań prawnych, jest to może bardziej dowodem na demokratyzację systemu. Stanowi przejaw docenienia woli jednostki i podmiotu gospodarczego. Jest także zerwaniem z domina-

Sądownictwo Polubowne w Sprawach Gospodarczych

ty na woli stron, działalność mediacyjna, winny się wydatnie przyczynić do krzewienia zasad solidności i uczciwości kupieckiej, dobrych obyczajów handlowych. Arbitraż podkreślać będzie znaczenie słowa danego partnerowi, rzetelność kontrahentów, zasadę „pacta sunn servanda”, co może zwiększyć wzajemne zaufanie pomiędzy uczestnikami transakcji gospodarczych. Praktyka sądów polubownych może eliminować nieprawidłowe wzorce i formularze umowne, ujednolicać reguły obrotu, utrwalać zwyczaje.

(...) Sąd polubowny jest symbolem zasadniczych przemian w naszym systemie społeczno-gospodarczym. Ze-

cją interesu ogólnogospodarczego nad interesami poszczególnych uczestników życia gospodarczego, przewagą własności ogólnospołecznej nad własnością prywatną.

* Tyle o tradycji i teorii sądownictwa polubownego dr. Mirosław H. Koziński – Prezes Stałego Sądu Polubownego przy Gdańskiej Izbie Gospodarczej.

W Białej Podlaskiej przy Białkopodlaskiej Izbie Gospodarczej również istnieje sąd polubowny do spraw gospodarczych. Zainteresowanych rozstrzygnięciem sporów zapraszamy do Biura Izby.

EEBIC

EEBIC – Eastern Europe Business Information Center (Centrum Informacji Handlowej o Europie Wschodniej) jest programem rządu amerykańskiego utworzonym przy Departamencie Handlu w Waszyngtonie.

Celem EEBIC jest pomoc w poszukiwaniu partnerów do współpracy i wspólnych inwestycji (np. joint-venture) pomiędzy firmami w USA i w krajach Europy Wschodniej. Z inicjatywy EEBIC wydawany jest w Wa-

szingtonie biuletyn „Eastern Europe Looks for Partners” (Europa Wschodnia Poszukuje Partnerów), zawierający oferty firm (także urzędów wojewódzkich, miejskich i gminnych) z krajów Europy Wschodniej, w tym również z Polski, zainteresowanych współpracą inwestycyjną z partnerami amerykańskimi. Biuletyn ten wydawany jest dwa razy w miesiącu i jest rozprowadzany w ponad 30 tysiącach firm na terenie Stanów Zjednoczonych. Promocja poprzez biuletyn EEBIC jest bezpłatna.

Celem EEBIC nie jest kojarzenie kontrahentów handlowych, opiera-

jących swoje kontakty wyłącznie na działalności importowo-eksportowej.

Zainteresowanym podajemy adres biura EEBIC w Warszawie działającego przy Ambasadzie USA United States Foreign Commercial Service

Al. Jerozolimskie 56c.

00-803 Warszawa

Kontakt: Zofia Sobiepanek (Specjalista Handlowy)

tel. 0-2 625 4374

fax 0-22 21 63 27

Pomocą służy również Biuro Białkopodlaskiej Izby Gospodarczej.

(a)

Gospodarka

Podstawową szansę rozwoju gospodarczego woj. białkopodlaskiego stanowi położenie geograficzne, przy granicy na głównym szlaku komunikacyjnym łączącym WNP z krajami Europy Zachodniej.

Ministerstwo Transportu i Gospodarki Morskiej opublikowało ważny dokument. Jest to – Polityka Transportowa RP.

Zawarte w nim stwierdzenia – patrząc z perspektywy regionu – stwarzają pewne nadzieje na ożywienie gospodarcze.

W szczególności dotyczy to programu budowy autostrad oraz modernizacji linii kolejowych (w tym autostrady A-2 – Świeck – Poznań – Warszawa – Terespol, oraz trasy kolei E-20). W dokumencie zwrócono również uwagę na konieczność unowocześnienia infrastruktury związanej z transportem towarów, co jest istotne z punktu widzenia „portu przeładunkowego w Małaszewiczach”, Wolnego Obszaru Celnego oraz Terminalu Kontenerowego w Koroszczyne.

W ten sposób woj. białkopodlaskie automatycznie wpisuje się w sferę działań o charakterze makroekonomicznym Rządu RP. Oznacza to, iż na terenie województwa w najbliższych latach realizowane będą inwestycje o wielkiej wartości, które zapewnią dopływ środków finansowych

oraz stworzą nowe miejsca pracy. Jeszcze ważniejsze będą inwestycje związane z bliskością granicy. Istnieje konieczność stworzenia nowoczesnej infrastruktury o charakterze logistycznym obsługującej ruch towarów i osób na linii Wschód–Zachód. Tego

centrum komputerowo-telemetryczne. W ten sposób usługi związane z transportem mogą stać się wiodącą gałęzią gospodarki regionu. Z ruchu inwestycyjnego skorzysta również WOC, lokalizacja na jego terenie przedsiębiorstw przekształci go w

Polityka transportowa RP a szanse rozwojowe regionu.

typu infrastruktura zapewni stałe profity firmom i regionowi.

Istnieje potrzeba rozwoju usług obejmujących nie tylko transport zasadniczy o charakterze tranzytowym ale również operacje przeładunkowe, dowozowe i odwozowe, magazynowanie, składowanie, pomocnicze usługi towarzyszące (uszlachetnianie, sortowanie, dystrybucja, usługi kontrolne, sanitarne, weterynaryjne, dokumentacyjne, spedycyjne, celne, bankowe itp.). Powstaną nowego typu terminale określane jako „platformy logistyczne” wyposażone w infrastrukturę przystosowaną do obsługi kilku gałęzi transportu w oparciu o

prężny ośrodek przemysłowy.

Na terenie regionu w ostatnich latach pojawiło się wiele inicjatyw gospodarczych, czas, który minął nie wydaje się stracony. To co lokalnie uważaliśmy za szanse rozwojowe powoli zaczyna wpisywać się w politykę gospodarczą państwa. Mamy przecież świadomość, iż możliwości inwestycyjne województwa są nikłe. Nadziejemy na rozwój upatrujemy w inwestorach z zewnątrz. Polityka transportowa i stosowne decyzje Rządu RP z niej wynikające zapewnią dopływ środków z Budżetu Państwa oraz ułatwią decyzję inwestorom zagranicznym. (a)

I.C.E.

Włoski Instytut Handlu Zagranicznego (I.C.E.) ma swoją siedzibę w Rzymie i jest instytucją państwową podlegającą włoskiemu Ministerstwu Handlu Zagranicznego. Zatrudnia ok. 3.500 osób w 40 biurach w Italii i 80 placówkach na całym świecie.

Pięć największych centrów handlowych działa w Düsseldorfie, Londynie, Nowym Jorku, Paryżu i w Tokio. Biuro I.C.E. w Warszawie istnieje od ponad 25 lat i jest najstarszym w tej części Europy.

I.C.E. – Warszawa prowadzi Komputerowy Bank Danych, obejmujący zarówno firmy polskie, jak i włoskie, zainteresowane współpracą handlową i przemysłową. Rejestracja w Banku Danych jest bezpłatna i odbywa się przez wypełnienie po polsku Ankiety Ogólnej. Pozwala ona na korzystanie z następujących usług I.C.E.:

- informacje o włoskiej ofercie eksportowej
- przekazywanie ofert firm polskich do Włoch
- informacje o rynku włoskim
- publikowanie ofert w biuletynie I.C.E. „Commercio Estero”

– pomoc w nawiązaniu kontaktów z włoskimi zrzeszeniami branżowymi

- organizację wyjazdów delegacji polskich firm na targi we Włoszech.

I.C.E. – jako oficjalna agenda rządowa zajmuje się promocją oraz informacją rynkową. Adres biura w Warszawie Włoski Instytut Handlu Zagranicznego I.C.E. Warszawa Al. Jana Pawła II 34 00-141 Warszawa tel. 0-2 620 9021 fax 0-2 620 72 99 Informację można również uzyskać w Biurze Białkopodlaskiej Izby Gospodarczej. (a)

Strategia firmy

Strategia firmy to pomysł na jej wyjątkowość. To odpowiedź na pytanie, w jaki sposób nasza firma wygra z konkurencją. W czym będziemy lepsi niż rywale. Albo: w czym będziemy tak dobrzy, że nikt nie zdecyduje się z nami rywalizować.

W warunkach konkurencyjnego rynku jasne określenie strategii firmy ma kapitalne znaczenie w rywalizacji.

Przede wszystkim musimy precyzyjnie zdefiniować SEGMENT rynku, w jakim chcemy działać. trzeba do-

mać przewagę, musimy wyrazić i określić CELE, czyli konkretne etapy w osiągnięciu przez naszą firmę dominacji na rynku. Jest niezwykle istotne, by cele były sprecyzowane w sposób umożliwiający stałą kontrolę i ocenę wprowadzania strategii w życie. Tu jest miejsce na konkretne kalendarium, na prognozy finansowe dotyczące obrotów i zysków, procent reklamacji itp. Cele muszą być wymierne!

Sposób realizacji częściowych celów przez poszczególnych pracowników i zespoły nosi nazwę TAKTYKI. Taktyka to zasadniczy element osiągnięcia przewagi na rynku.

Od zachowań personelu zależy re-

tu lub na rynku geograficznym.

Etapy Ustalania Strategii

- * Segment
- * Przewaga
- * Cele
- * Taktyka

Marketing

Marketing to przede wszystkim styl myślenia. To orientacja, u podstaw której leży przekonanie, iż firma odniesie sukces, gdy zaspokoi potrzeby klienta. Nie gdy wyprodukuje wspólny produkt, lecz właśnie gdy spełni oczekiwania klienta.

W orientacji marketingowej funda-

Strategia i marketing FIRMY

kładnie wiedzieć co, komu i gdzie oferujemy. Musimy dokładnie rozpoznać naszych konkurentów, tych, którzy realnie z nami współzawodniczą o klienta. Należy przeprowadzić szczegółową analizę SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities & Threats), czyli analizę mocnych i słabych stron własnej firmy oraz możliwości i zagrożeń, jakie stwarza wybrany sektor. Musimy zdobyć wszystkie możliwe informacje o konkurencji: o jego ofercie, cenach, klientach, usługach towarzyszących, o rynku na jakim działa, o jakości obsługi, o reklamie z jakiej korzysta, o jego pozycji finansowej.

Teraz możemy zdecydować się na wybór PRZEWAGI, to znaczy tego elementu, którym będziemy górować nad rywalami. Aby osiągnąć i utrzy-

alizacja strategii. Od tego, jak będzie obsługiwany klient, jak będzie opakowany towar, jaki będzie wystrój biura, zależy nasz sukces.

Istnieją trzy zasadnicze pola osiągnięcia przewagi konkurencyjnej:

KOSZTY – przewaga realizowana przez reżim ekonomiczny, dostęp do tańszych surowców lub dzięki energooszczędnemu procesowi produkcji.

JAKOŚĆ – przewaga dotyczy zarówno oferowanego wyrobu: wzornictwa, trwałości, jak i otoczenia: sposobu świadczenia usług, serwisu gwarancyjnego i pogwarancyjnego, opakowania produktów, wystroju sklepu itp.

KONCENTRACJA – przewaga uzyskiwana poprzez skupienie uwagi na konkretnej, wąskiej grupie klientów, na określonym wycinku asortymen-

mentem myślenia jest klient. Poznać jego potrzeby jawne i utajone, odkryć jak można je zaspokoić – to podstawowe zadanie badań marketingowych.

Dokładna analiza rynku prowadzi do opracowania strategii marketingowej, na którą składa się pięć elementów:

- Produkt lub usługa,
- Opakowanie, sposób świadczenia usługi, wystrój wnętrza,
- Cena, jej określenie, informacje, jakie niesie,
- Miejsce, sposób dystrybucji lub świadczenia usługi,
- Promocja naszej firmy i oferty, specjalne zachęty, reklama, public relations.

Aby odpowiednio opracować strategię marketingową, należy przepro-

Zarządzanie

wadzić szczegółowe badania rynku. Ich istota sprowadza się do zdobycia jak największej ilości informacji na temat potencjalnego klienta i naszych konkurentów.

Musimy precyzyjnie opisać nasz rynek docelowy, a więc określić jego rozmiar i charakter.

Trzeba poznać sylwetkę potencjalnego klienta, wiedzieć, jakie jego potrzeby chcemy zaspokajać. Powinniśmy znać wszystkie cechy naszego potencjalnego klienta wyróżniające go spośród masy ludności. Musimy wiedzieć, ile ma lat, jakie są jego dochody, jaki jest jego stan rodzinny, gdzie pracuje, jakie jest jego wykształcenie, jakich programów radiowych słucha, co ogląda w TV, co czyta, czy posiada samochód, ile pieniędzy jest w stanie wydać na nasze produkty w ciągu roku. Musimy przy tym wiedzieć, kto w rzeczywistości podejmuje decyzję o skorzystaniu z naszej oferty. Czasem dzieje się bowiem tak, że to nie użytkownik, lecz inna osoba ma zasadniczy wpływ na dokonanie zakupu. Może nią być zaopatrzeniowiec, żona konsumenta lub jego matka.

Niekiedy już sam charakter oferty wyraźnie określi klienta; w innych przypadkach, by uzyskać choćby wstępny zarys jego sylwetki trzeba uciec się do pracochłonnych badań.

Podstawowa metoda badań to wywiad-ankieta (przeprowadzana osobiście, telefonicznie bądź pocztą). Można adresować ją do ludzi dobranych losowo albo do konkretnej grupy, w której szukamy konsumentów (członkowie zrzeszeń, rodzice dzieci w wieku szkolnym, właściciele samochodów, klienci konkurencyjnych sklepów).

Aby określić zakres docelowego rynku, zestawiamy sylwetkę potencjalnego klienta z danymi statystycznymi. W ten sposób szacujemy, ilu ludzi może zainteresować nasza oferta. Później, konfrontując te obliczenia z analizą konkurencji, staramy się przewidzieć, jaką liczbę klientów przyciągnie nasza firma. Pewną pomocą

w tych szacunkach jest obserwacja podobnych przedsięwzięć działających na innych, lecz porównywalnych rynkach.

Biorąc pod uwagę cechy naszego potencjalnego klienta przygotowujemy plan promocji. To pod kątem wyobrazonego konsumenta urządzamy wnętrze sklepu, biura; określamy cenę; poprzez radio, którego słucha, nadajemy reklamę; w gazecie, którą czyta, umieszczamy ogłoszenie. Do jego słabości, przyzwyczajęń, skojarzeń odwołujemy się projektując reklamę. Do niego adresujemy akcję promocyjną.

Podstawowe cele promocji można ukazać jako etapy oddziaływania na klienta:

Uwaga – zwrócić uwagę na naszą ofertę

Zainteresowanie – wzbudzić zainteresowanie

Pragnienie – pobudzić chęć skorzystania z oferty

Działanie – spowodować zakup produktu/usługi.

Reklama prasowa, radiowa, telewizyjna czy pocztowa to tylko jeden z przykładów aktywności promocyjnej. Na promocję składają się tak różnorodne działania jak:

– kreowanie wizerunku firmy (nazwa, logo, wystrój wnętrz, personel)
– promocja sprzedaży obejmująca wiele technik, takich jak:

- * pokazy promocyjne
 - * różne typy sprzedaży premiowej
 - * zniżki cen – konkursy
 - * testowanie produktu
- promocja skierowana do sprzedawców
– promocja adresowana do hurtowników.

Aby nasze działania były skuteczne, powinniśmy stale analizować wiadomości o naszym kliencie. Badania marketingowe i ustalanie strategii musimy traktować jako ciągły proces.

c.d. ze str. 15

„Eurochambres” oraz ICC

dzaju przeciwwagę dla państwowych organizacji gospodarczych, oddziaływując w istotny sposób na określanie ramowych warunków i zaleceń rozwoju handlu międzynarodowego i wspierania inwestycji zagranicznych.

2. Wspieranie inwestycji w oparciu o zasady wolnego handlu i przepływu kapitału. Członkowie poszczególnych komisji ICC opracowują raporty, określają swe stanowiska w sprawach wspierania działalności inwestycyjnej, opracowują rekomendacje.

3. Wymiana doświadczeń w zakresie handlu i inwestycji, opracowywanie uogólnień i zaleceń w tej dziedzinie oraz ujednoczenie terminologii handlowej. Komisje opracowują wzorcowe kontrakty, klauzule handlowe oraz ramowe zasady ich sporządzania i stosowania. Jako przykład można podać wytyczne stosowania różnych dokumentów i akredytyw, ujęte następnie w międzynarodowych standardach.

4. Organizacja konferencji. Pod egidą ICC organizuje się różnego rodzaju międzynarodowe kongresy, konferencje, sympozja i seminaria.

Typowymi przykładami pracy ICC są: działalność międzynarodowego sądu rozjemczego, opracowanie systemu ATA-Carnet dla bezcłowego wwozu towarów, działalność międzynarodowego biura żeglugi morskiej dla zwalczania oszukańczych praktyk w żegludze, działania „Counterfeiting Intelligence Bureau” dla zwalczania piractwa w zakresie znaków firmowych, „ICC Commercial Crime Bureau” dla zwalczania międzynarodowych przestępców gospodarczych, działalność „ICC World Industry Council for the Environment” jako forum ochrony menedżmentu.

(a)

(a)

Nowe firmy:

INTER GERMANIA

Sp. z o.o. w Białej Podlaskiej.
Przedmiot działalności: organizacja imprez sportowo-turystycznych, eksport-import, handel artykułami militarnymi, działalność leasingowa, działalność rozrywkowa.
Prezes Romuald Zalewski
Z-ca Andrzej Koprek
Z-ca Dirk Otto

BIALSKOPODLASKA GRUPA KONSULTINGOWA

Sp. z o.o. w Białej Podlaskiej.
Przedmiot działalności: doradztwo ekonomiczne, finansowe, w zakresie zarządzania, organizacja wystaw, konferencji, usługi informatyczne, obsługa nieruchomości, reklama.
Prezes Andrzej Wrębiak

PPUH „BE PE BE”

Sp. z o.o. w Białej Podlaskiej (spółka prawnicza)
Przedmiot działalności: usługi budowlane, produkcja na rzecz budownictwa.
Dyrektor Zarządu Wiesław Kozieł
Z-ca Stanisław Dembowski

ZAKŁAD BUDOWY LINII TELEKOMUNIKACYJNYCH SYSTEM – TELBIAL

Sp. z o.o. w Białej Podlaskiej
Przedmiot działalności: budownictwo ogólne, wykonawstwo linii telekomunikacyjnych.
Prezes Leszek Franciszek Gęborys
Z-ca Waldemar Lasiński

RUBEX

Sp. z o.o. w Terespolu
Przedmiot działalności: handel, eksport-import, sprzedaż i naprawa pojazdów mechanicznych i motocykli.
Prezes Leszek Zajko
Z-ca Tomasz Opalko
Z-ca Jarosław Jakoniuk

W miarę jak normalnie sytuacja w Polsce, pojawiają się stopniowo problemy typowe dla świata kapitalistycznego. Dotyczy to również firm prywatnych, dlatego też reguły i styl zarzą-

łności gospodarczej. O ile pomysły „wypali” i firma przetrwa próbę czasu zdobywając pozycję na rynku, w swoim rozwoju dochodzi do momentu w którym konieczne jest profesjonal-

Dyrektor w firmie prywatnej

dzania nimi nie powinny odbiegać od światowych standardów. Warto zastanowić się nad jednym z aspektów działalności gospodarczej, kwestią kierowania działalnością firmy. A więc sprawą bardzo ważną.

Zdobycie i utrzymanie w firmie zdolnych pracowników, kierowników, menadżerów stanowi zawsze i wszędzie duży problem. W naszym regionie podstawowym modelem jest taka organizacja firmy, w której właściciel jest zarazem głównym menadżerem i dyrektorem. Sytuacja ta ma wiele zalet, gdyż właściciel zapewnia dużą dynamikę prowadzonej w ten sposób firmie nawet wtedy gdy są przejściowe kłopoty; jest zawsze lojalny wobec firmy; utożsamia się z firmą.

Sytuacja ta jest również niejako wymuszona, firm często nie stać na zatrudnianie dyrektorów o wysokich kwalifikacjach a po drugie to co oferuje rynek pracy z reguły nie stanowią wysokiej klasy fachowcy w dziedzinie zarządzania. W tym roku opuszczą szkoły wyższe pierwsi absolwenci nowoczesnych szkół zarządzania; będą oni jednak musieli jeszcze kilka lat przepracować by swoją wiedzę zweryfikować w praktyce oraz potwierdzić swoje predyspozycje do kierowania firmą.

Dlatego też dzień dzisiejszy właścicieli firm nie jest łatwy a i przyszłość również nie nastraja optymistycznie. Co jest tego przyczyną? Odpowiedź brzmi: Problemy związane z zarządzaniem firmą i doбором właściwych ludzi.

Praktyka jest taka, iż cecha zwana przedsiębiorczością jest powodem dla którego ktoś decyduje się na założenie własnej firmy i uruchomienie dzia-

ne zarządzanie.

Właściciel powinien zrobić wówczas „rachunek sumienia”, które z funkcji mających kluczowe znaczenie dla każdej firmy wykonuje poprawnie a wykonywanie których należy zlecić innym dla dobra firmy. Dotyczy to przede wszystkim funkcji zarządzania:

- sprzedaż
- zaopatrzeniem
- produkcją
- kadrami
- finansami

Odpowiedź, której udzieli przesądzi czy firma będzie dalej „działać” - często mimo swojej dużej wielkości - jako firma jednoosobowa. Może się wówczas zdarzyć, iż osoba właściciela stanie się barierą wzrostu firmy a jeżeli wystąpi brak kwalifikacji być może przyczyną upadku firmy. Alternatywą jest decyzja stworzenia profesjonalnego zarządu.

Decyzja ta nie jest łatwa, pokutuje opinia, iż „polscy przedsiębiorcy panicznie boją się przekazywać choćby część swoich uprawnień pracującym u nich menadżerom. Wydaje się im, iż są niezastąpieni i każdy, komu zaufają zmarnuje to co osiągnęli: Tym, którzy podzielają ten pogląd można polecić pewien fragment z książki „Sztuka motywacji” Alan Loy Mc Ginnis.

Alan Loy Mc Ginnis

„W grupach, w których ludzie są mocno ze sobą zżyci, każdy wie, że przywódca na pierwszym miejscu stawia dobro grupy. Gdy człowiek ma podjąć decyzję o przyłączeniu się do jakiejś organizacji, zadaje sobie jedno pytanie: czy przywódca myśli tylko o sobie i wzbudza entuzjazm członków grupy, żeby osiągnąć własne cele, czy

Zarządzanie

też chce, żeby wszyscy czerpali korzyści?

W firmach stosujących zasadę maksymalnego zysku i minimalnej troski o ludzi, nowi pracownicy szybko to zauważają i zaczynają sabotować poczynania zarządu, nie mówiąc o tym, że codziennie wynoszą w kieszeniach różne dobra. Dla kontrastu powiedzmy sobie, jak postępował Andrew Carnegie. Wyznawał on następującą zasadę: „nikt nie może się wzbogacić, jeśli jednocześnie nie pomoże wzbogacić się innym”. Wychodząc z takiego założenia stworzył organizację, która dzięki panującym w niej stosunkom rzeczywistość uczyniła go bogatym. Przekonując ludzi, że w ich działaniu stosuje się zasadę „jeden za wszystkich, wszyscy za jednego”, można wyzwolić w nich olbrzymią energię.

Jean Riboud, prezes międzynarodowej spółki Schullumberger, uważa, że w dzisiejszym świecie trzeba spowodować, aby ludzie uwierzyli, że będą czerpać korzyści pomagając tobie. Oczywiście takie postępowanie zmienia się w manipulację kiedy zaczniemy przekonywać ludzi, że pomagają nam dla własnej korzyści, podczas gdy wcale tak nie będzie. Z drugiej strony, jeśli wierzymy w przedsięwzięcie i pracujemy dla osiągnięcia ostatecznego celu, jeśli chcemy się dzielić z ludźmi naszymi zyskami, to powinniśmy bez przerwy im to powtarzać. Zarządzanie, podobnie jak rodzicielstwo, działa najlepiej, gdy wiąże się ze współpracą.

Gdy poproszono o radę w interesach słynnego biznesmena z Dallas Johna Stammons, powiedział: Znajdź sobie mocnych ludzi, którzy zapewnią osiągnięcia w swojej dziedzinie, ale jednocześnie takich, którym możesz zaufać. A potem starzejcie się razem”.

Wielu ludzi przechodzi przez życie nie zauważając tej zasady. Zakładając, że o sukcesie lub niepowodzeniu decydują sami, podczas gdy wszystko zależy od tego czy inni wspierają, czy nie wspierają ich w realizacji przedsięwzięcia”.

Jeżeli już przełamaliśmy opory psychiczne i zdecydowaliśmy się na zatrudnienie menadżerów musimy odpowiedzieć na kolejne pytanie: Jak utrzymać ich w firmie? Gdyż musimy pamiętać, iż menadżer w przeciwieństwie do właściciela jest kosmopolitą, lojalnym nie wobec firmy lecz zarządzania. Trzeba zastanowić się w jaki spo-

sób go motywować oraz na stałe związać z firmą. Należy przy tym brać pod uwagę fakt, iż menadżerowie w poszukiwaniu lepszych zarobków często zmieniają pracę i nie uważają tego za naganne. Często są podkupywani przez inne firmy oferujące lepsze wynagrodzenie, i jeżeli wypowiemy w tym miejscu wiele słów odnośnie niemoralności takiego postępowania niewiele to zmieni.

Takie są fakty, a receptą sprawdzoną w świecie jest stwierdzenie „że najskuteczniejszy instrument pozyskiwania lojalności uważa się wynagrodzenie udziałowców akcjami i udziałami”. Tak czyni jednak niewielu, najczęstszą formą jest kilkuprocentowy udział w zysku rocznym wpłacany na specjalne konto, z którego menadżer może skorzystać po odejściu z firmy.

W działaniu polskich firm prywatnych daje się zauważyć jeszcze jedna słabość brak ducha pracy zespołowej - szczególnie grupy zarządzającej. Właściciele firm mają z reguły tak silną osobowość, że nikt nie ośmiela się rozliczać ich z odpowiedzialności za firmę; trafność podejmowanych decyzji; spowodować by delegowali uprawnienia. To co jest siłą w momencie tworzenia firmy - charyzma szefa - może przemienić się w słabość gdy firma urosnie i potrzebny będzie profesjonalny zespół kierowniczy.

Dlatego prowadząc firmę, stale należy analizować również własne słabe i mocne punkty oraz tak prowadzić pracowników by po kilku latach gdy firma będzie tego wymagała mieć już przygotowany zespół kierowniczy firmy. Postępując w ten sposób zapewnimy łagodne przejście z samodzielnego prowadzenia firmy przez właściciela na stworzenie takiej struktury organizacyjnej w której kierownictwo firmy znajduje się w rękach profesjonalnego zarządu (niezależnie od formy prawnej przedsięwzięcia). Należy dodać, że ta droga pozyskiwania kadry kierowniczej na drodze awansu jest tańsza i bardziej skuteczna jeżeli chodzi o lojalność kierownictwa niż poszukiwanie ludzi do kierowania firmą z zewnątrz.

(a)

PPUH „POLMUR”

Sp. z o.o. w Łobaczewie Małym
Przedmiot działalności: produkcja i usługi w zakresie cięcia i heblowania drewna, produkcja wyrobów z betonu, rozbiórka i burzenie budynków.
Dyrektor Jan Mincewicz
Z-ca Antoni Goździołko

PPUH „MAKATEX”

Sp. z o.o. w Terespolu
Przedmiot działalności: produkcja wyrobów w branży włókienniczej, handel, eksport-import, prowadzenie targowisk, hal targowych.
Prezes Kajetan Karski
Szczepan Mroczek

ADI INDUSTRIECHNIK

Sp z o.o. w Konstancynie
Przedmiot działalności: handel, eksport-import, produkcja metalowych wyrobów gotowych, maszyn aparatury elektrycznej, instrumentów muzycznych.
Prezes Adolf Haute
Z-ca Stefan Ratajczyk

PPHU „ANWI-POL”

Sp. z o.o. w Białej Podlaskiej.
Przedmiot działalności: handel, eksport-import, produkcja mebli, produkcja drewna i wyrobów z drewna, produkcja masy celulozowej, rolnictwo, łowiectwo.
Prezes Andrzej Głowiński
Z-ca Witold Robert Krasucki

BANK GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ S.A. „BGŻ”

w Warszawie. Oddział Biała Podlaska.
Przedmiot działalności: działanie na rzecz rozwoju bankowości spółdzielczej w warunkach gospodarki rynkowej, działalność bankowa na rzecz podmiotów gospodarczych i osób fizycznych.

Zarząd: Kazimierz Olesiak
Agenor Gawrzyła
Andrzej Zawadzki
Stefan Gut
Jerzy Busz

Z regionu

W 1952 roku dekretem z 24.04. zniesiono w Polsce fundacje, ich majątek bez odszkodowania przeszedł na własność Skarbu Państwa. Gdy nastąpiły przewartościowania w Polsce - wywołane w znacznej mierze ruchami społecznymi lat osiemdziesiątych - nastąpiła zmiana podejścia władz państwowych do instytucji fundacji.

W 1984 r. została uchwalona ustawa o fundacjach, która uregulowała problematykę tworzenia i likwidacji fundacji, kwestię osobowości prawnej, nadzoru i statusu finansowego.

Na podstawie cech wynikających z ustawy sformułowano następującą definicję fundacji:

Fundacja jest to powołana do życia wolą założycieli osoba prawna, która w oparciu o majątek, pod nadzorem sądu rejestrowego, w sposób określony w statucie, realizuje cele społecznie lub gospodarczo użyteczne określone w akcie fundacyjnym.

Znaczenie ustawy o fundacjach polega na tym, że od tej pory nie tylko instytucje państwowe, ale także obywatele i osoby prawne mogły realizować wybrane przez siebie społecznie lub gospodarczo użyteczne cele z zakresu ochrony zdrowia, nauki, oświaty, gospodarki, kultury, pomocy społecznej itp.

Ozaczęło to przyzwolenie na zaspokajanie istotnych społecznie potrzeb nie tylko poprzez administrację lecz również społeczeństwo.

Na terenie kraju oraz naszego województwa, fundacje zaczęły licznie powstawać po 1989r. W chwili obecnej na terenie naszego regionu działa kilka fundacji, wśród nich jako bardziej znaczące można wymienić: Fundację Rozwoju Regionu, Fundację Pomocy Potrzebującym „BONUM” ks. A. Jacewskiego, Fundację Ochrony Osób Uzależnionych i Ich Rodzin, Fundację Pomocy Rodzinie.

Wszystkie działają w oparciu o ustawę o fundacjach z dnia 6.04.1984r. (Dz.U.Nr 19, poz. 82 z 91r.).

Obecnie prowadzone są prace przygotowawcze do powołania kolejnej „Fundacji Wspierania Rozwoju Chirurgii” przy Szpitalu Wojewódzkim w Białej Podlaskiej.

Powstawanie fundacji jest związane bardziej z istnieniem potrzeb zaspokajania, których podejmują się społecznie - założyciele niż istnieniem

majątku, który może je zaspokoić.

Za „Monografią Powiatu Białskiego” z 1938r. przedstawiamy charakterystykę ówczesnie działających fundacji.

Na terenie powiatu białskiego istnieją następujące fundacje:

1) Fundacja Mokranoy – na rzecz szpitala Św. Karola Boremeusza w Białej Podlaskiej, 2) Fundacja dla starców i kalek w Janowie Podl., 3) Fundacja dla sierot im. Jana Wolińskiego w Białej Podlaskiej, 4) majątki fundacji im. Jakuba Potockiego do walki z rakiem i

fundacja przed wojną światową posiadała 10.000 rubli, które jako złożone w bankach rosyjskich, na skutek wojny wszechświatowej, przepadły.

Fundacja im. Jana Karola Lubicz Wolińskiego nie jest dotychczas czynną, gdyż nie posiada zatwierdzonego przez Ministerstwo Opieki Społecznej statutu. Historia powstania tej fundacji jest następująca: 17 marca 1935r. zmarł w Białej Podl. sędzia Sądu Okręgowego Jan Karol Lubicz Woliński, zapisując w testamencie majątek, składający się

Podlaskie Fundacje

gruźlicą, która posiada swoją siedzibę w Warszawie oraz 5) Szpital Żydowski w Białej Podl.

Fundacja szpitala Mokranoy posiada budynki w Białej Podlaskiej, w których mieści się szpital św. Karola Boremeusza. Przy szpitalu znajdują się budynki gospodarcze wraz z 12-to morgowym ogrodem warzywnym. Folwark Mokranoy posiada 350 ha ziemi, z czego 150 ha lasu i 200 ha ziemi ornej wraz z dworem i budynkami gospodarczymi. Folwark jest wydierżawiany jednemu dzierżawcy, a częściowo drobnym rolnikom, a dochód z dzierżawy obracany na utrzymanie szpitala św. Karola Boremeusza. Administracją majątku Mokranoy zajmuje się Wydział Powiatowy w Białej Podl. Celem fundacji jest utrzymanie szpitala św. Karola Boremeusza w Białej Podl. Fundacja sięga wieku XVIII i powstała na skutek zapisu Karola Radziwiłła, ówczesnego dziedzica Białej Podl. i znacznej części powiatu.

Fundacja dla starców i kalek w Janowie Podl. posiada place budowlane w Janowie Podlaskim oraz 16.50 ha ziemi wartości około 18.000 zł. Powstała z inicjatywy biskupa Naruszewicza w drugiej połowie XVIII wieku. Celem fundacji jest utrzymanie starców i kalek. Fundacja obecnie praktycznie działalności żadnej nie prowadzi, gromadząc pieniądze, które są ulokowane K.K.O. w Białej Podl. W tej chwili zgromadzona gotówka wynosi około 2.500 zł. Należy zaznaczyć, że

ruchoomości i nieruchomości, o wartości 94.993 zł 81 gr. na cele fundacji p.n. „Fundacja Jana Wolińskiego w Białej Podlaskiej”. Dochody fundacji mają być obracane na zakładanie ochronek dla ubogiej dziatwy po wsiach powiatu białskiego oraz na budowę domów murowanych na pomieszczenie tych ochronek.

Na terenie gminy Bohukały znajdują się dwa majątki ziemskie Pratulini i Zaczopki, o obszarze 678 ha, stanowiące część wielkiej fundacji im. Jakuba Potockiego do walki z rakiem i gruźlicą w Warszawie. Dochód z tych majątków jest obracany na cele fundacji im. Jakuba Potockiego, która poza tym posiada cały szereg majątków ziemskich oraz nieruchomości zagranicą.

Szpital Żydowski w Białej Podl. stanowi fundację w formie aktu notarialnego, sporządzonego w r. 1905 przez Szmula Piżycy. Poza tym posiada dom czynszowy na Placu Wolności zapisany przez Tylę Berlin. Posiada, jako szpital, statut zatwierdzony przez Urząd Wojewódzki. Statutu, jako fundacja, dotychczas nie posiada.

Tak to historia zatoczyła koło. My współcześni musimy odbudowywać instytucje właściwe dla państwa demokratycznego i gospodarki rynkowej, dlatego warto przeglądać karty „Monografii”, zawierają one bowiem duży ładunek obywatelskiego spojrzenia na nasze Podlasie.

opr. a

Z regionu

1. Historia

PAŁACYK w Roskoszy, kilka km od Białej, wybudował w latach 1730-1731 architekt Marcin Wiśniewski dla Anny z Sanguszków Radziwiłłowej, żony Karola Stanisława. Wzniesiony z drewna budynek nakryty był czterospadowym dachem z gontu. Otoczony starodrzewem pałac funkcjonował jako letnia rezydencja białskich Radziwiłłów.

Według spisu inwentaryzacyjnego z 1766 roku pałacyk w Roskoszy znajdował się w tym czasie w stanie daleko posuniętej ruiny, toteż został rozebrany, a pochodzące z niego drewno przekazano białskim mieszkańcom na budowę strawionych pożarem domostw. W 1807 r. spadko-

bierca białskiej fortuny Dominik Radziwiłł przekazał Roskosz w formie prezentu ślubnego Ludwice z Kamińskich i Teodorowi Michałowskiemu, którzy prawnymi właścicielami tego daru stali się w roku 1822. Prawdopodobnie dopiero po tej dacie został założony park angielski, a obecnie istniejący pałacyk powstał najpewniej dopiero ok. 1840 r. za sprawą znanego podlaskiego architekta z Siemiatycz Franciszka Jaszczolda. Budynek wzniesiono z cegły na planie prostokąta, parterowy, z mieszkalnym poddaszem i facjatami. Wybudowano go w stylu klasycystycznym, jedynie elewacja boczna od strony wschodniej została opracowana w stylu neogotyckim.

W roku 1842 dobra w Roskoszy przeszły na własność rodziny Łubieńskich, a później Mielżyńskich a przed ostatnią wojną - Karskich. Tu znajdowała się część słynnej biblioteki Mielżyńskich, która w czasie okupacji została całkowicie zniszczona.

Piękny park, otaczający pałac, musiał być założony ok. 150 lat temu o czym świadczą piękne okazy drzew.

Obok pałacu drugim obiektem zabytkowym jest budynek stajni cugowej wzniesiony w pierwszej poł. XIX w. w stylu eklektyzmu romantycznego w typie angielskim.

2. Współczesność

Po drugiej wojnie światowej w Ro-

skoszy, podobnie jak w wielu innych posiadłościach dworskich, utworzono Państwowe Gospodarstwo Rolne. Od listopada 1993 r. gospodarzem obiektów zabytkowych i 9,8 hektarowego parku jest Ośrodek Pracy Twórczej Galeria Podlaska.

Zespół dworsko-parkowy w Roskoszy leży na lewym brzegu rzeki Klukówki w odległości ok. 1 km od drogi Biała Podlaska - Janów Podlaski i tyłu samo od wsi Cicibór.

Park w obecnych granicach posiada wyraźnie zarysowaną główną oś

dwóch wyraźnie określających się przez swoje funkcje części: a) kulturalno-wypoczynkowej i b) rekreacyjno-sportowej.

Część kulturalno-wypoczynkowa

W budynku dworku znajdują się będą pokoje hotelowe o wysokim standardzie (apartamenty), kawiarnia wraz z zapleczem, salon, recepcja, centrum informacji i promocji.

Budynek stajni pomieści pokoje hotelowe o standardzie turystycznym, restaurację z zapleczem, magazyny.

Stawy zostaną oczyszczone i nawodnione. Po urządzeniu alejek i uporządkowaniu zieleni park stanie się miejscem spacerów i innych form wyciszonego relaksu.

ROSKOSZ

historia, współczesność, przyszłość

kompozycyjną o orientacji północ-południe. Całość obejmuje kompozycja o charakterze krajobrazowo-naturalistycznym z tulipanowcami, świerkami, modrzewiami, lipami i topolami wraz z obszernym trawnikiem. Od południa park jest ograniczony rzeką Klukówką. We wschodniej części położone są stawy.

Obiekty wchodzące w skład zespołu to: - dwór wolnostojący częściowo podpiwniczony o kubaturze 4580 m³ wybudowany z cegły na planie prostokąta z niewielkimi ryzolitami - stajnia wolnostojąca niepodpiwniczona o kubaturze 3891 m³ wybudowana z cegły na planie dwuteowym.

Całość zespołu dworsko-parkowego znajduje się w stanie daleko posuniętego zaniedbania i wymaga dużych prac renowacyjno-remontowych.

3. Przyszłość

Generalnym celem podjętych prac renowacyjno-remontowych prowadzonych pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków jest przywrócenie w miarę możliwości dawnej świetności zespołowi dworsko-pałacowemu wg przekazów historycznych z dostosowaniem się do funkcji współczesnych. W tym celu zdecydowano się wykonać renowację dworku, stajni, parku ze stawami oraz wybudować obiekty rekreacyjno-sportowe.

Całość zespołu składać się będzie z

Murowany budynek na obrzeżu parku mieścić będzie pracownię plastyczną stanowiącą zaplecze warsztatowo-scenograficzne OPT Galeria Podlaska; będzie również istniała możliwość podnajmowania jej indywidualnym artystom czy grupom twórczym, zależnie od potrzeb.

W budynku (tzw. stajniczy) z kominem przewiduje się zorganizowanie miejsc noclegowych o charakterze campingowym oraz zainstalowanie tzw. małej gastronomii, obsługującej na bieżąco gości korzystających z bazy rekreacyjno-sportowej.

Część rekreacyjno-sportowa

Po urządzeniu zatoki na rzece Klukówka (dopływ Krzny) istnieje możliwość organizowania spływów kajakowych Klukówka- Krzna-Bug. Korty tenisowe, boisko wielofunkcyjne, tor przeszkód, siłownia z sauną, pole namiotowe z domkami campingowymi sprawią, że do Roskoszy przybywać będą ludzie preferujący aktywny wypoczynek i rekreację w otoczeniu zieleni z dala od zgiełku i hałasu.

Roskosz z racji swojego położenia może stać się idealnym zapleczem kulturalno-wypoczynkowo-rekreacyjnym zarówno dla pobliskiej Białej Podlaskiej, miasta już blisko 60-tysięcznego, jak też dla wszystkich przyjeżdżających gości z kraju ... i ze świata.

oprac. M.S.

Targowa oferta KIG

* **Biuro Promocji Zagranicznej KIG** podjęło starania zorganizowania zespołowej ekspozycji polskiej na Międzynarodowych targach Przemysłowych „VIETNAM 95”, które odbędą się w Hanoi, w dniach 21–27.10.1995r. Targi te są jedną z dwóch najpoważniejszych imprez międzynarodowych organizowanych w Vietnamie, którym patronują m.in.: Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego, Ministerstwo Przemysłu i Handlu oraz Ministerstwo Rolnictwa.

Ze względu na bardzo szeroki zakres tematyczny udział w/w imprezie stwarza bardzo dogodne możliwości dla promocji polskich towarów oraz ugruntowania dobrej marki naszych wyrobów znanych z czasów ścisłej współpracy pomiędzy naszymi krajami w latach 70-tych.

Mając na uwadze bardzo dynamiczny rozwój gospodarczy Vietnamu, duże zainteresowanie tym rynkiem krajów zachodnich jak również krajów Europy Środkowej (Czechy, Węgry), byłby bardzo wskazany szerszy udział polskich przedsiębiorstw w/w wystawie.

* **Biuro Promocji Zagranicznej KIG** podjęło prace nad przygotowaniem wystąpienia Polski na Międzynarodowych Targach w Teheranie.

Targi te należą do najważniejszych imprez handlowych organizowanych w krajach Bliskiego Wschodu, mają charakter ogólnobranżowy i uczestniczą w nich zarówno firmy miejscowe, jak i wystawcy z wielu krajów Europy, Azji i Afryki prezentując oferty eksportowe ze wszystkich dziedzin przemysłu i handlu.

W opinii Biura Radcy Handlowego polskie towary i usługi cieszą się dużym zainteresowaniem na tamtejszym rynku, co potwierdziły również rozmowy dwustronne w ramach posiedzenia polsko-irańskiej Komisji Mieszanej w grudniu ubiegłego roku.

Impreza targowa odbędzie się w dniach od 9 do 18 września 1995r. Międzynarodowe Targi w Salonikach – The Thessaloniki International Trade Fair (T.I.F.) od 1926r. są dynamicznie rozwijającym się centrum targowym o charakterze międzynarodowym, oferującym bardzo ciekawe możliwości nawiązania atrakcyjnych

OFERTA KIG

WIETNAM, IRAN, TURCJA GRECJA

* **Biuro Promocji Zagranicznej KIG** organizuje zespołową ekspozycję polskich przedsiębiorstw handlowych i produkcyjnych na Międzynarodowych Targach w Turcji – IZMIR '95, które odbędą się w okresie od 26 sierpnia do 3 września 1995r.

Polskie firmy tradycyjnie już uczestniczą w tej wielobranżowej imprezie targowej, ciesząc się dużym zainteresowaniem wystawców z wielu krajów świata i licznie odwiedzanej przez przedstawicieli biznesu z Turcji oraz krajów ościennych.

* **Biuro promocji Zagranicznej KIG** organizuje zespołową ekspozycję polskich przedsiębiorstw handlowych i produkcyjnych na Międzynarodowych Targach w Grecji – SALONIKI '95.

kontaktów gospodarczych i handlowych zarówno z licznymi biznesmenami z Grecji jak też i dużej liczby innych krajów tradycyjnie uczestniczących w tej imprezie targowej. Pozycja T.I.F. wśród innych imprez targowych tej samej rangi wzmocniła się jeszcze obecnie z uwagi na rolę jaką pełnią Saloniki w kontekście społeczno-gospodarczego rozwoju regionu Bałkanów, Wschodniej Europy oraz Regionu morza Czarnego.

Jest to impreza targowa o charakterze wielobranżowym, ciesząca się dużym uznaniem jako miejsce słusznie uznawane za międzynarodowy rynek tego regionu Europy.

Informacja: KIG - Warszawa, tel. (0-22)26-02-21, 26-02-22, fax (0-22)27-46-73 lub Biuro Izby Gospodarczej

UWAGA FIRMY

zatrudniające do 250 osób których roczny przychód nie przekracza 60 mln zł (nowych).

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Państwowy
Oddział w Białej Podlaskiej ul. Piłsudskiego 15

OFERUJE

Kredyty gospodarcze których zabezpieczenie może stanowić poręczenie Banku Gospodarstwa Krajowego udzielane na następujące przedsięwzięcia:

1. Uruchomienie lub zwiększenie produkcji na eksport
2. Wdrożenie innowacji naukowo-technicznej
3. Zakup mienia prywatyzowanych przedsiębiorstw
4. Ochronę środowiska
5. Tworzenie nowych miejsc pracy, w tym także nowych przedsiębiorstw

Wysokość udzielonego poręczenia nie może przekraczać 60 proc. wykorzystanego kredytu oraz 60 proc. odsetek od tego kredytu.

Szczegółowych informacji udziela PKO BP Oddział w Białej Podlaskiej ul. Piłsudskiego 15, tel. 43-28-43.

Targi w Białej Podlaskiej w 1995 r.

Targi Pogranicza Wschód-Zachód Sp. z o.o. 21-500 Biała Podlaska, ul. Mońszuki 24 tel. (057) 43-10-59, tel./fax 43-10-54, tlx 683382

TERMINARZ MIĘDZYNARODOWYCH TARGÓW POGRANICZA 1995

19 - 22 maja 1995 VIII MIĘDZYNARODOWE TARGI POGRANICZA, I TARGI KOMPUTER-BIURO

19 - 22 maja 1995 I TARGI BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO

15 - 18 września 1995 IX MIĘDZYNARODOWE TARGI POGRANICZA

15 - 18 września 1995 III TARGI ROLNO-PRZEMYSŁOWE BIALAGRO '95

MIĘDZYNARODOWE TARGI POGRANICZA mają charakter wielobranżowy. Uczestnictwo w nich umożliwia promocję własnych wyrobów i usług nie tylko polskimi handlowcom lecz także podmiotom życia gospodarczego Wspólnoty Niepodległych Państw i Europy Zachodniej. Udział

w Targach brały firmy z Mołdawii, Białorusi, Rosji, Ukrainy i Słowenii. KOMPUTER-BIURO są targami specjalistycznymi połączonymi z pokazem bogatej i nowoczesnej oferty

logie, nowoczesne materiały budowlane, artykuły chemiczne dla budownictwa, wyposażenie mieszkań. BIALAGRO są Targami Rolno-Przemysłowymi, których celem jest przed-

Targi Wschód -Zachód

urządzeń biurowych (komputery, urządzenia informatyczne peryferyjne, oprogramowanie komputerowe, urządzenia telekomunikacyjne, poligraficzne dla biur i urzędów, meble biurowe) ułatwiające pracę w każdym biurze.

TARGI BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO projekty budowlane, maszyny i urządzenia, energooszczędne systemy grzewcze, nowatorskie techno-

stawienie hurtowniom i odbiorcom detalicznym polskiej oferty handlowej w zakresie sprzedaży produktów rolnych i przetworów rolno-spożywczych.

Prezentowane będą również maszyny i urządzenia do produkcji rolnej oraz dla przemysłu mięsnego, zbożowo-młynarskiego, piekarnictwa i przetwórstwa owocowo-warzywnego.

W Polsce w sposób żywiołowy rozwija się rynek targowy. W 1994 roku odbyło się w Polsce około 500 imprez przygotowywanych przez prawie 100 organizatorów.

Również Biała dzięki spółce, Targi Pogranicza stała się miastem, w którym

jeżeli zostanie właściwie udzielona odpowiedź na pytanie

– czy targi w Białej są odpowiednie do przedstawienia firmy i jej oferty – po drugie – w jaki sposób przedstawić swoją ofertę.

Firma może szeroko formułować ce-

konkurencji, pozyskanie nowych dystrybutorów, akwizytorów oraz przedstawicieli handlowych.

Udział w targach to doskonała promocja, przyjęte jest, iż pochłania rocznie ok. 10%, kwot które firma przeznaczyla na reklamę.

Udział w targach zapewnia

- prezentację firmy
- poszerzenie kontaktów osobistych i handlowych
- poznanie odbiorców
- zebranie informacji o rynku
- kontakt z prasą

Należy również właściwie przygotować się do imprezy co oznacza, iż należy

- a) przygotować pracowników
- b) właściwie przygotować ofertę
- c) wystosować zaproszenie do potencjalnych klientów
- d) przygotować materiały reklamowe.

Dobre przygotowanie do targów gwarantuje powodzenie. Udział w białskich targach może zapewnić lokalny sukces oraz stanowić źródło doświadczeń do wykorzystania na targach krajowych i międzynarodowych.

Reguły uczestnictwa wszędzie są takie same.

(a)

Reguły targowe

organizowane są Targi, wprawdzie nie mające charakteru – międzynarodowego – lecz pełniące istotną rolę w życiu gospodarczym regionu. Targi mają charakter wielobranżowy, stąd wynika ich atrakcyjność dla polskich firm.

Szefowie firm decydując się na udział w targach mają do wyboru – udział w charakterze gościa, obserwatora, lub czynny w charakterze wystawcy.

Białskie firmy najczęściej decydują się na formę pierwszą, która wiąże się z mniejszym ryzykiem i kosztami. Często początkowo bierny udział przekształca się przy następnej imprezie w czynny udział w targach o ile właściwie zostaną oszacowane korzyści płynące z uczestnictwa. Możliwe jest to

uczestnictwa w targach. Warto jednak skupić się tylko na realnych. Takim np. celem może być nawiązanie nowych kontaktów, ich planowana liczba w konfrontacji z rzeczywistością odpowie na ile targi były udane. Możliwe jest również podpisanie kontraktów, lecz należy bardzo ostrożnie formułować cele związane z ilością podpisanych kontraktów. Na to będzie czas i miejsce po targach gdy odnowione będą kontakty potargowe.

Udział w targach oprócz korzystnego zaprezentowania się klientom umożliwi również rozpoznanie rynku dla oferty przedsiębiorstwa np. nowy towar, sondowanie możliwości cenowych, porównanie z ofertą

Polskie Targi w Czerwcu

01-04. Katowice

INFRABUD Targi Budowy Dróg i Mostów

Informacje: Międzynarodowe Targi Katowickie Sp. z o.o. Katowice tel. (0-32) 59 83 12, 59 60 61 fax (0-3) 154 02 27 (0-32) 58 89 19

01-04. Katowice

ELTARG Targi Elektrotechniki, Elektroniki i Elektroenergetyki

Informacje: Międzynarodowe Targi Katowickie Sp. z o.o. Katowice tel. (0-32) 59 83 12, 59 60 61 fax (0-3) 154 02 27 (0-32) 58 89 19

02-04. Legnica

Targi Wypaźnienia Mieszkań i Aranżacji Zieleni „Dom i Ogród”

Informacje: Targi Legnickie Sp. z o.o. tel. (0-76) 56 09 69 fax (0-76) 56 07 35

06-09. Warszawa,

CAD/CAM '95

Targi Zastosowań Informatyki w Przemśle

Informacje: Biuro Reklamy S.A. Warszawa tel. (0-22) 49 30 71, 49 60 44 fax (0-22) 49 60 81, 49 35 84

07-11. Wrocław

MOTO-EXPO'95

Międzynarodowa Wystawa Motoryzacyjna

08-10. Gdynia

EUROPARTNERZY '95

Europejskie Forum Małego i Średniego Biznesu

Informacje: Wschodnioeuropejskie Centrum Handlu Sp. z o.o. Gdynia tel. (0-58) 28 61 67, 28 61 63 fax (0-58) 28 61 68, 28 61 64

08-11. Kraków

KRAKOFOOD '95

II Międzynarodowe Targi Żywności, Napojów i Urządzeń dla Przemysłu Spożywczego

Informacje: Międzynarodowe Centrum Targowe Sp. z o.o. Kraków tel. (0-12) 22 77 75, 22 77 76 fax (0-12) 21 73 79

08-11. ŁÓDŹ

AUTOSTRADA '95

II Międzynarodowe Targi Autostradowe Informacje: PPHU „Cotton Centre” Sp. z o.o. Łódź tel. (0-42) 81 00 70 fax (0-42) 84 22 65

08-11. Katowice

SILESIA

Wielobranżowe Targi Wymiany Gospodarczej Regionów Górnego i Cieszyńskiego Śląska oraz Północnych Moraw

Informacje: Międzynarodowe Targi Katowickie Sp. z o.o. Katowice tel. (0-32) 59 83 12, 59 60 61 fax (0-3) 154 02 27 (0-32) 58 89 19

15-17. Białystok

EKO-ARMA '95

I Międzynarodowe Targi Urządzeń i Wyposażenia Inżynierii Środowiska Informacje: Wimpol Białystok tel. (0-85) 43 55 95 fax (0-85) 43 59 32

18-23. Poznań

67 Międzynarodowe Targi Poznańskie

Informacje: Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o. Poznań tel. (0-61) 69 25 92 fax (0-61) 66 58 27

21-24. Gdynia

POLMAR '95

Międzynarodowe Targi Gospodarki Morskiej

Informacje: Wschodnioeuropejskie Centrum Handlowe Gdynia tel. (0-58) 28 61 67, 28 61 63 fax (0-58) 28 61

68, 28 61 64

21-24. Gdynia

NAVT MAR '95

Międzynarodowa Wystawa Urządzeń Nawigacyjnych

Informacje: Wschodnioeuropejskie Centrum Handlowe Gdynia tel. (0-58) 28 61 67, 28 61 63 fax (0-58) 28 61 68, 28 61 64

21-25. Rzeszów

Inter RES AGROPOL '95

Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe, Spożywcze

Informacje: Inter RES Sp z o.o. Rzeszów tel. (0-17) 62 79 81 fax (0-17) 62 79 83

21-25. Rzeszów

Inter RES GAL-OPAK '95

Międzynarodowe Targi Opakowań

Informacje: Inter RES Sp. z o.o. Rzeszów tel. (0-17) 62 79 81 fax (0-17) 62 79 83

22-24. Kraków

ECO-EXPO '95

III Międzynarodowe Targi Ochrony Środowiska

Informacje: Międzynarodowe Centrum Targowe Sp. z o.o. tel. (0-12) 22 77 75, 22 77 76 fax (0-12) 21 73 79

22-25. Katowice

INTER MED

Targi Techniki i Aparatury Medycznej

Informacje: Międzynarodowe Targi Katowickie Sp. z o.o. Katowice tel. (0-32) 59 83 12, 59 60 61 fax (0-3) 154 02 27 (0-32) 58 89 19

23-25. Lublin

HERBARIUM '95

III Lubelskie Targi Zielarskie

Informacje: Lubelska Agencja Informacyjna, Lublin tel. (0-81) 233 17 fax (0-81) 244 62

**BIALSKOPODLASKA IZBA
GOSPODARCZA**

**FUNDACJA
ROZWOJU REGIONU**

PROWADZI:

- ⇒ **działalność informacyjną**
- ⇒ **bank danych**
- ⇒ **kojarzenie przedsiębiorstw**
- ⇒ **punkt informacyjny
obwodu brzeskiego**
- ⇒ **organizację targów i wystaw**
- ⇒ **porady prawne**
- ⇒ **szkolenia**

ADRES WSPÓLNY

**21-500 Biała Podlaska, ul. Sidorska 95/97
tel./fax 43-75-07, tel. 44-16-68, 43-70-96 wew. 149**

BIALSKOPODLASKA IZBA GOSPODARCZA

21-500 Biała Podlaska, ul. Sidorska 95/97

tel./fax 43-75-07, tel. 44-16-68, 43-70-96 wew. 149